

Dziennik Urzędowy C 303

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Rocznik 64

29 lipca 2021

Spis treści

I Rezolucje, zalecenia i Opinie

ZALECENIA

Europejski Bank Centralny

2021/C 303/01	Zalecenie Europejskiego Banku Centralnego z dnia 23 lipca 2021 r. uchylające zalecenie EBC/2020/62 (EBC/2021/31)	1
---------------	--	---

II Komunikaty

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska

2021/C 303/02	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS) ⁽¹⁾	3
2021/C 303/03	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa M.10268 — SYNnex/Tech Data) ⁽¹⁾	4

IV Informacje

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska

2021/C 303/04	Kursy walutowe euro — 28 lipca 2021 r.	5
---------------	---	---

PL

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

INFORMACJE DOTYCZĄCE EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

Urząd Nadzoru EFTA

2021/C 303/05	Zawiadomienie ze strony Norwegii dotyczące dyrektywy 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów – Zawiadomienie o zaproszeniu do składania wniosków o koncesje na wydobycie ropy naftowej na norweskim szelfie kontynentalnym – procedura udzielania koncesji w obrębie wyznaczonych obszarów w 2021 r.	6
2021/C 303/06	Pomoc państwa – decyzja o niewnoszeniu zastrzeżeń	9

V Ogłoszenia

POSTĘPOWANIA SĄDOWE

Trybunał EFTA

2021/C 303/07	Wyrok Trybunału z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie E-3/20 – Rząd Norwegii reprezentowany przez Ministerstwo Zdrowia i Usług Opiekuńczych (<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>) przeciwko Anniken Jenny Lindberg (<i>Swoboda przepływu osób – Dyrektywa 2005/36/WE – Uznawanie kwalifikacji zawodowych – Dostęp do zawodu lekarza dentystry – Automatyczne uznawanie</i>)	10
2021/C 303/08	Wyrok Trybunału z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie E-4/20 – Tor-Arne Martinez Haugland i inni przeciwko rządowi Norwegii reprezentowanemu przez Ministerstwo Zdrowia i Usług Opiekuńczych (<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>) (<i>Swoboda przepływu osób – Dyrektywa 2005/36/WE – Uznawanie kwalifikacji zawodowych – Dostęp do zawodu psychologa – Ogólny system uznawania – Pojęcie „tego samego zawodu”</i>)	11

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ WSPÓLNEJ POLITYKI HANDLOWEJ

Komisja Europejska

2021/C 303/09	Zawiadomienie o wszczęciu przeglądu wygaśnięcia środków antydumpingowych stosowanych względem przywozu aspartamu pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej	12
2021/C 303/10	Zawiadomienie o wygaśnięciu niektórych środków antydumpingowych	23

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POLITYKI KONKURENCJI

Komisja Europejska

2021/C 303/11	Pomoc Państwa – Włochy – Pomoc państwa SA.55678 (2019/NN) – Nowa pożyczka dla spółki Alitalia – Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽¹⁾	24
---------------	---	----

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

I

(Rezolucje, zalecenia i Opinie)

ZALECENIA

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

ZALECENIE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 23 lipca 2021 r.

uchylające zalecenie EBC/2020/62

(EBC/2021/31)

(2021/C 303/01)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi ⁽¹⁾, w szczególności art. 4 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 27 marca 2020 r. Europejski Bank Centralny (EBC) przyjął zalecenie Europejskiego Banku Centralnego EBC/2020/19 ⁽²⁾, w którym zaleca się, aby co najmniej do 1 października 2020 r. instytucje kredytowe nie wypłacały dywidend, nie podejmowały nieodwołalnych zobowiązań wypłaty dywidend oraz nie skupowały akcji własnych w celu przekazania środków akcjonariuszom. W dniu 27 lipca 2020 r. EBC przedłużył to zalecenie do 1 stycznia 2021 r. poprzez przyjęcie zalecenia Europejskiego Banku Centralnego EBC/2020/35 ⁽³⁾.
- (2) Jakkolwiek nastąpiła pewna poprawa warunków makroekonomicznych oraz zmniejszyła się niepewność ekonomiczna spowodowana pandemią COVID-19, to jednak pod koniec 2020 r. poziom niepewności pozostawał wysoki i nadal miał wpływ na zdolność banków do prognozowania średnioterminowego zapotrzebowania na kapitał. Z uwagi na tę utrzymującą się niepewność EBC przyjął zalecenie Europejskiego Banku Centralnego EBC/2020/62 ⁽⁴⁾ uchylające zalecenie EBC/2020/35, ale zalecające skrajną ostrożność przy podejmowaniu decyzji o dywidendach lub wypłacaniu dywidend lub dokonywaniu wykupu akcji własnych w celu przekazania środków akcjonariuszom.
- (3) Najnowsze prognozy makroekonomiczne wskazują początek ożywienia gospodarczego i dalsze obniżenie poziomu niepewności ekonomicznej. W związku z tym EBC uważa, że powody wydania zalecenia EBC/2020/62 już nie występują. Zmniejszona niepewność ekonomiczna pozwala na dogłębną ocenę nadzorczą planów banków dotyczących wypłacania dywidend i dokonywania wykupów akcji własnych na zasadzie indywidualnej, z uwzględnieniem starannej, perspektywicznej oceny planów kapitałowych w kontekście normalnego cyklu nadzorczego,

⁽¹⁾ Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63.

⁽²⁾ Zalecenie Europejskiego Banku Centralnego EBC/2020/19 z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie zasad wypłaty dywidend w czasie pandemii COVID-19 oraz uchylające zalecenie EBC/2020/1 (Dz.U. C 1021 z 30.3.2020, s. 1).

⁽³⁾ Zalecenie Europejskiego Banku Centralnego EBC/2020/35 z dnia 27 lipca 2020 r. w sprawie zasad wypłaty dywidend w czasie pandemii COVID-19 oraz uchylające zalecenie EBC/2020/19 (Dz.U. C 251 z 31.7.2020, s. 1).

⁽⁴⁾ Zalecenie Europejskiego Banku Centralnego EBC/2020/62 z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zasad wypłaty dywidend w czasie pandemii COVID-19 oraz uchylające zalecenie EBC/2020/35 (Dz.U. C 437 z 18.12.2020, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Niniejsze zalecenie uchyla zalecenie EBC/2020/62 ze skutkiem od dnia 30 września 2021 r.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 23 lipca 2021 r.

Prezes EBC
Christine LAGARDE

II

*(Komunikaty)*KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji**(Sprawa M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS)****(tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2021/C 303/02)

W dniu 23 lipca 2021 r. Komisja podjęła decyzję o niewyrażaniu sprzeciwu wobec powyższej zgłoszonej koncentracji i uznaniu jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta została oparta na art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹⁾. Pełny tekst decyzji dostępny jest wyłącznie w języku angielskim i zostanie podany do wiadomości publicznej po uprzednim usunięciu ewentualnych informacji stanowiących tajemnicę handlową. Tekst zostanie udostępniony:

- w dziale dotyczącym połączeń przedsiębiorstw na stronie internetowej Komisji poświęconej konkurencji (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Powyższa strona została wyposażona w różne funkcje pomagające odnaleźć konkretną decyzję w sprawie połączenia, w tym indeksy wyszukiwania według nazwy przedsiębiorstwa, numeru sprawy, daty i sektora,
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>) jako dokument nr 32021M10313. Strona EUR-Lex zapewnia internetowy dostęp do europejskiego prawa.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji**(Sprawa M.10268 — SYNnex/Tech Data)****(tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2021/C 303/03)

W dniu 23 lipca 2021 r. Komisja podjęła decyzję o niewyrażaniu sprzeciwu wobec powyższej zgłoszonej koncentracji i uznaniu jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta została oparta na art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹⁾. Pełny tekst decyzji dostępny jest wyłącznie w języku angielskim i zostanie podany do wiadomości publicznej po uprzednim usunięciu ewentualnych informacji stanowiących tajemnicę handlową. Tekst zostanie udostępniony:

- w dziale dotyczącym połączeń przedsiębiorstw na stronie internetowej Komisji poświęconej konkurencji (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Powyższa strona została wyposażona w różne funkcje pomagające odnaleźć konkretną decyzję w sprawie połączenia, w tym indeksy wyszukiwania według nazwy przedsiębiorstwa, numeru sprawy, daty i sektora,
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>) jako dokument nr 32021M10268. Strona EUR-Lex zapewnia internetowy dostęp do europejskiego prawa.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

Kursy walutowe euro ⁽¹⁾

28 lipca 2021 r.

(2021/C 303/04)

1 euro =

Waluta		Kurs wymiany	Waluta		Kurs wymiany
USD	Dolar amerykański	1,1807	CAD	Dolar kanadyjski	1,4840
JPY	Jen	129,97	HKD	Dolar Hongkongu	9,1880
DKK	Korona duńska	7,4373	NZD	Dolar nowozelandzki	1,7013
GBP	Funt szterling	0,85095	SGD	Dolar singapurski	1,6057
SEK	Korona szwedzka	10,1963	KRW	Won	1 362,99
CHF	Frank szwajcarski	1,0802	ZAR	Rand	17,4792
ISK	Korona islandzka	148,40	CNY	Yuan renminbi	7,6722
NOK	Korona norweska	10,4828	HRK	Kuna chorwacka	7,5066
BGN	Lew	1,9558	IDR	Rupia indonezyjska	17 117,84
CZK	Korona czeska	25,625	MYR	Ringgit malezyjski	5,0003
HUF	Forint węgierski	359,72	PHP	Peso filipińskie	59,465
PLN	Złoty polski	4,5965	RUB	Rubel rosyjski	86,7666
RON	Lej rumuński	4,9213	THB	Bat tajlandzki	38,780
TRY	Lir turecki	10,0973	BRL	Real	6,0931
AUD	Dolar australijski	1,6081	MXN	Peso meksykańskie	23,5823
			INR	Rupia indyjska	87,8330

⁽¹⁾ Źródło: referencyjny kurs wymiany walut opublikowany przez EBC.

INFORMACJE DOTYCZĄCE EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

URZĄD NADZORU EFTA

Zawiadomienie ze strony Norwegii dotyczące dyrektywy 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów**Zawiadomienie o zaproszeniu do składania wniosków o koncesje na wydobycie ropy naftowej na norweskim szelfie kontynentalnym – procedura udzielania koncesji w obrębie wyznaczonych obszarów w 2021 r.**

(2021/C 303/05)

Norweskie Ministerstwo ds. Ropy Naftowej i Energii niniejszym ogłasza zaproszenie do składania wniosków o *koncesje na wydobycie ropy naftowej* zgodnie z dyrektywą 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów, art. 3 ust. 2 lit. a) ⁽¹⁾.

Koncesje wydobywcze będą udzielane tylko spółkom akcyjnym zarejestrowanym w Norwegii lub w innym państwie będącym stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Porozumienia EOG) lub osobom fizycznym mającym miejsce zamieszkania w jednym z państw będących stroną Porozumienia EOG.

Spółki, które nie posiadają koncesji na wydobycie na norweskim szelfie kontynentalnym, mogą uzyskać taką koncesję, jeżeli zostaną wstępnie zakwalifikowane jako spełniające warunki do uzyskania takiej koncesji.

Ministerstwo będzie traktować jednakowo pojedyncze spółki oraz spółki składające wnioski w ramach grupy. Wnioskodawcy składający wnioski indywidualne lub wnioskodawcy należący do grupy składającej wspólny wniosek będą traktowani jako wnioskodawcy ubiegający się o koncesję wydobywczą. Na podstawie wniosków złożonych przez grupy lub wnioskodawców indywidualnych ministerstwo może tworzyć grupy koncesjodawców, którym udzieli nowej koncesji wydobywczej, w tym usuwać wnioskodawców z wniosku zbiorowego lub dodawać wnioskodawców indywidualnych, oraz wyznaczać operatora dla takich grup.

Przyznanie udziału w koncesji wydobywczej będzie uzależnione od przystąpienia przez koncesjodawców do umowy dotyczącej działalności w branży naftowej, w tym umowy o wspólnej działalności oraz umowy o prowadzeniu ewidencji księgowej. Jeżeli koncesja wydobywczą zostanie podzielona na poziomy stratygraficzne, koncesjodawcy, którzy uzyskali dwie koncesje odnoszące się do różnych poziomów stratygraficznych, będą także zobowiązani do zawarcia szczegółowej umowy o wspólnej działalności, regulującej ich stosunki w tym zakresie.

Po podpisaniu wspomnianych umów koncesjodawcy utworzą wspólnego przedsiębiorcę, a ich udział kapitałowy w tym podmiocie będzie zawsze taki sam, jak ich udział w koncesji wydobywczej.

Dokumentacja koncesyjna będzie opierać się głównie na stosownych dokumentach z procedury udzielania koncesji w obrębie wyznaczonych obszarów w 2020 r. Ma to przede wszystkim umożliwić przedstawienie potencjalnym wnioskodawcom głównych aspektów ewentualnych zmian struktur przed terminem składania wniosków.

Kryteria udzielania koncesji wydobywczych

W celu propagowania dobrego gospodarowania zasobami oraz sprawnego i efektywnego prowadzenia poszukiwań i wydobywania ropy naftowej na norweskim szelfie kontynentalnym, w tym zapewnienia takiego składu grup koncesjodawców, który zagwarantuje osiągnięcie tych celów, przy przyznawaniu udziałów w koncesjach wydobywczych oraz wyznaczaniu operatorów będą stosowane następujące kryteria:

- a) wiedza wnioskodawcy na temat budowy geologicznej wyznaczonego obszaru geograficznego; istotnym czynnikiem będą także proponowane przez wnioskodawców metody efektywnego prowadzenia poszukiwań ropy naftowej;

⁽¹⁾ Dz.U. L 164 z 30.6.1994, s. 3.

- b) odpowiednia wiedza techniczna wnioskodawcy; jednocześnie istotnym czynnikiem będzie to, w jaki sposób wiedza ta może aktywnie przyczynić się do prowadzenia poszukiwań i w stosownych przypadkach wydobywania ropy naftowej w sposób opłacalny na wyznaczonym obszarze geograficznym;
- c) wcześniejsze doświadczenie wnioskodawcy zdobyte na norweskim szelfie kontynentalnym lub równoważne doświadczenie z innych obszarów;
- d) odpowiednie możliwości finansowe wnioskodawcy, umożliwiające prowadzenie poszukiwań oraz w stosownych przypadkach wydobywanie ropy naftowej na wyznaczonym obszarze geograficznym;
- e) ministerstwo może wziąć pod uwagę wszelkie przypadki nieskuteczności lub braku rozliczalności w działaniach wnioskodawcy jako koncesjodawcy, jeśli dany wnioskodawca uzyskał koncesję wydobywczą w przeszłości. Ministerstwo może również uwzględnić względy bezpieczeństwa narodowego, w przypadku gdy uzna je za istotne;
- f) koncesje wydobywcze będą zasadniczo udzielane takim wspólnym przedsiębiorcom, w przypadku których co najmniej jeden koncesjodawca wykonał przynajmniej jeden odwiert na norweskim szelfie kontynentalnym jako operator lub posiada odpowiednie równoważne doświadczenie operacyjne spoza obszaru norweskiego szelfu kontynentalnego;
- g) koncesje wydobywcze będą zasadniczo udzielane takim grupom co najmniej dwóch koncesjodawców, z których co najmniej jeden ma doświadczenie, o którym mowa w pkt f);
- h) wyznaczony operator koncesji wydobywczej na Morzu Barentsa musi mieć doświadczenie z wykonania przynajmniej jednego odwiertu na norweskim szelfie kontynentalnym jako operator lub odpowiednie równoważne doświadczenie operacyjne spoza obszaru norweskiego szelfu kontynentalnego;
- i) w celu otrzymania koncesji wydobywczych w strefach głębokowodnych zarówno wyznaczony operator, jak i co najmniej jeden inny koncesjodawca muszą mieć doświadczenie z wykonania przynajmniej jednego odwiertu na norweskim szelfie kontynentalnym jako operator lub odpowiednie równoważne doświadczenie operacyjne spoza obszaru norweskiego szelfu kontynentalnego. Aby otrzymać koncesję wydobywczą, co najmniej jeden koncesjodawca musi mieć doświadczenie z wykonania odwiertu jako operator w strefach głębokowodnych;
- j) w celu otrzymania koncesji wydobywczej na wykonywanie odwiertów poszukiwawczych w warunkach wysokiego ciśnienia lub wysokiej temperatury wyznaczony operator i co najmniej jeden koncesjodawca muszą mieć doświadczenie z wykonania jako operator przynajmniej jednego odwiertu na norweskim szelfie kontynentalnym lub odpowiednie równoważne doświadczenie operacyjne spoza obszaru norweskiego szelfu kontynentalnego. Aby otrzymać koncesję wydobywczą, co najmniej jeden koncesjodawca musi mieć doświadczenie z wykonania jako operator odwiertu w warunkach wysokiego ciśnienia lub wysokiej temperatury.

Bloki dostępne dla wnioskodawców

Składane wnioski o udział w koncesjach wydobywczych mogą dotyczyć bloków, na które nie udzielono dotąd koncesji na wyznaczonym obszarze, jak wskazano na mapach opublikowanych przez norweski Departament ds. Ropy Naftowej. Możliwe jest również złożenie wniosków w odniesieniu do terenów, z których zrezygnowano na wyznaczonym obszarze po ogłoszeniu zawiadomienia, zgodnie ze zaktualizowanymi interaktywnymi mapami norweskiego Departamentu ds. Ropy Naftowej, dostępnymi na jego stronie internetowej.

Każda koncesja wydobywcza może obejmować przynajmniej jeden blok lub też części jednego bloku lub kilku bloków. Wnioskodawcy są proszeni o ograniczenie zakresu wniosków do obszarów, w odniesieniu do których sporządzili mapę złóż.

Pełen tekst zawiadomienia oraz szczegółowe mapy dostępnych obszarów można znaleźć na stronie internetowej norweskiego Departamentu ds. Ropy Naftowej www.npd.no/apa2021.

Wnioski o udzielenie koncesji na wydobycie ropy naftowej należy składać elektronicznie, np. za pomocą L2S, na adres norweskiego Ministerstwa ds. Ropy Naftowej i Energii:

Ministerstwo ds. Ropy Naftowej i Energii
Box 8148
Dep. N-0033 Oslo
NORWEGIA

Kopię należy składać elektronicznie, np. za pomocą L2S, na adres norweskiego

Departamentu ds. Ropy Naftowej:

P.O. Box 600

N-4003 Stavanger

NORWEGIA

Termin: godzina 12.00 w południe dnia 8 września 2021 r.

Udzielenie koncesji na wydobycie ropy naftowej w ramach procedury udzielania koncesji w obrębie wyznaczonych obszarów w 2021 r. na norweskim szelfie kontynentalnym zostało zaplanowane na pierwszy kwartał 2022 r.

Pomoc państwa – decyzja o niewnoszeniu zastrzeżeń

(2021/C 303/06)

Urząd Nadzoru EFTA nie wnosi zastrzeżeń wobec następującego środka pomocy państwa:

Data przyjęcia decyzji	16 kwietnia 2021 r.
Nr sprawy	86711
Nr decyzji	031/21/COL
Państwo EFTA	Norwegia
Region	Całe terytorium Norwegii
Nazwa środka pomocy (lub nazwa beneficjenta)	Program ramowy na rzecz zwiększenia płynności przedsiębiorstw w gminach dotkniętych skutkami pandemii COVID-19
Podstawa prawna	Wniosek do Parlamentu nr 79 (s. 37-38 w rozdziale 553, pozycja 68 gminny system rekompensat dla przedsiębiorstw) Pisma w sprawie podziału środków dla gmin (sprawa 21/1215-2) i (sprawa 21/1215-31) Innst. 233 S (2020-2021) (s. 25-26)
Rodzaj środka pomocy	Program pomocy
Cel pomocy	Zapewnienie większej płynności przedsiębiorstw borykającym się z nagłym niedoborem lub brakiem płynności ze względu na wpływ pandemii COVID-19 na gospodarkę poprzez przyznanie bezpośrednich dotacji.
Forma pomocy	Dotacje
Budżet	Szacowana kwota: 2 000 mln NOK
Intensywność pomocy	100%
Czas trwania pomocy	Pomoc w ramach programu zostanie przyznana najpóźniej do dnia 31 grudnia 2021 r.
Sektory gospodarki	Wszystkie sektory z wyjątkiem sektora finansowego
Nazwa i adres organu przyznającego pomoc	Ministerstwo Samorządu Terytorialnego i Modernizacji Postboks 8112 Dep 0032 Oslo NORWEGIA

Tekst decyzji w autentycznej wersji językowej, z którego usunięto wszystkie informacje poufne, można znaleźć na stronie Urzędu Nadzoru EFTA:

<http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

V

(Ogłoszenia)

POSTĘPOWANIA SĄDOWE

TRYBUNAŁ EFTA

WYROK TRYBUNAŁU

z dnia 25 marca 2021 r.

w sprawie E-3/20

Rząd Norwegii reprezentowany przez Ministerstwo Zdrowia i Usług Opiekuńczych (*Helse- og omsorgsdepartementet*) przeciwko Anniken Jenny Lindberg*(Swoboda przepływu osób – Dyrektywa 2005/36/WE – Uznawanie kwalifikacji zawodowych – Dostęp do zawodu lekarza dentysty – Automatyczne uznawanie)*

(2021/C 303/07)

W sprawie E-3/20 rząd Norwegii reprezentowany przez Ministerstwo Zdrowia i Usług Opiekuńczych (*Helse- og omsorgsdepartementet*) przeciwko Anniken Jenny Lindberg – WNIOSEK skierowany do Trybunału na podstawie art. 34 Porozumienia między państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy Norwegii (*Norges Høyesterett*), dotyczący wykładni dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, zwłaszcza art. 21, po dostosowaniu do Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Trybunał, w składzie Páll Hreinsson — prezes, Per Christiansen (sprawozdawca) i Bernd Hammermann, sędziowie, wydał w dniu 25 marca 2021 r. wyrok zawierający sentencję następującej treści:

1. Aby skorzystać z automatycznego uznawania kwalifikacji przewidzianego w art. 21 ust. 1 dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, wnioskodawca musi mieć wszystkie świadectwa załączane do dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji wymienione w załączniku V do dyrektywy, zgodnie z wymogami państwa pochodzenia dla danego zawodu.
2. Art. 28 i 31 Porozumienia EOG należy interpretować w ten sposób, że państwo przyjmujące ma obowiązek przeprowadzenia indywidualnej oceny wiedzy oraz wykształcenia potwierdzonych kwalifikacjami zawodowymi wnioskodawcy również wtedy, gdy wnioskodawca ubiega się o dostęp do zawodu należącego do kategorii zawodów, w przypadku których obowiązują skoordynowane minimalne wymogi w zakresie wykształcenia, ale nie spełnia warunków określonych w art. 10 lub 21 dyrektywy 2005/36/WE.
3. Przy przeprowadzaniu indywidualnej oceny wiedzy oraz umiejętności wnioskodawcy państwo przyjmujące musi porównać wszystkie dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji oraz doświadczenie wnioskodawcy z własnymi wymogami dotyczącymi wykonywania danego zawodu. Jeśli wiedza i kwalifikacje wnioskodawcy poświadczane dyplomem oraz odpowiednim doświadczeniem zawodowym nie są równoważne lub tylko częściowo odpowiadają tym wymaganiom przez państwo przyjmujące, musi ono określić jakiego rodzaju wykształcenia brakuje wnioskodawcy, aby mógł ukończyć lub uzupełnić swoje kształcenie.
4. To, że wnioskodawca nie ma pełnego dostępu do danego zawodu w państwie pochodzenia, nie może mieć decydującego znaczenia przy ocenianiu czy może on uzyskać dostęp do tego samego zawodu w państwie przyjmującym.

WYROK TRYBUNAŁU**z dnia 25 marca 2021 r.****w sprawie E-4/20****Tor-Arne Martinez Haugland i inni przeciwko rządowi Norwegii reprezentowanemu przez Ministerstwo Zdrowia i Usług Opiekuńczych (*Helse- og omsorgsdepartementet*)***(Swoboda przepływu osób – Dyrektywa 2005/36/WE – Uznawanie kwalifikacji zawodowych – Dostęp do zawodu psychologa – Ogólny system uznawania – Pojęcie „tego samego zawodu”)*

(2021/C 303/08)

W sprawie E-4/20 Tor-Arne Martinez Haugland i inni przeciwko rządowi Norwegii reprezentowanemu przez Ministerstwo Zdrowia i Usług Opiekuńczych (*Helse- og omsorgsdepartementet*) – WNIOSEK skierowany do Trybunału na podstawie art. 34 Porozumienia między państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości przez Sąd Apelacyjny Borgarting (*Borgarting lagmannsrett*), dotyczący wykładni dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, zwłaszcza art. 4 i 13, po dostosowaniu do Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jak również art. 28 i 31 tego porozumienia, Trybunał, w składzie Páll Hreinsson — prezes, Per Christiansen (sprawozdawca) i Bernd Hammermann, sędziowie, wydał w dniu 25 marca 2021 r. wyrok zawierający sentencję następującej treści:

1. To, czy zawód w państwie przyjmującym i zawód państwie pochodzenia można uznać za „ten sam zawód” w rozumieniu dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, podlega każdorazowo indywidualnej ocenie. Oceny dokonuje się poprzez porównanie czynności należących do danego zawodu w państwie pochodzenia z czynnościami należącymi do zawodu, który wnioskodawca zamierza wykonywać w państwie przyjmującym. Jeśli czynności należące do obu zawodów są porównywalne, tj. gdy zawody te są równoważne pod względem czynności, które do nich należą, i biorąc pod uwagę wszelkie istotne różnice w ramach zakresu i charakteru tych czynności, zawody te należy uznać za ten sam zawód w rozumieniu dyrektywy 2005/36/WE.

Przy określeniu czy zawód w państwie pochodzenia i zawód w państwie przyjmującym stanowią ten sam zawód w rozumieniu dyrektywy 2005/36/WE, nie może być uznany za wykonywanie danego zawodu wykonywanie przez ograniczony czas w ramach kształcenia pewnego rodzaju czynności, które uwarunkowane są zobowiązaniem się do dalszej nauki.

Przy ocenianiu czy dwa zawody stanowią „ten sam zawód” w rozumieniu dyrektywy 2005/36/WE różnice w stopniu samodzielności oraz odpowiedzialności za pacjenta mogą być istotne przy określaniu dokładnego zakresu lub charakteru wykonywanych czynności.

2. Możliwość wymagania środków wyrównawczych na podstawie art. 14 dyrektywy 2005/36/WE nie może mieć żadnego wpływu na interpretację pojęcia „ten sam zawód” w rozumieniu art. 13 tej dyrektywy.
3. Wyrażenie „w szczególności sposób przystosowane na potrzeby wykonywania określonego zawodu” zawarte w art. 3 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2005/36/WE należy rozumieć jako wskazujące na kształcenie, które ma na celu przygotowanie kandydatów do wykonywania danego zawodu. Nie wskazuje ono na kwalifikacje, w ramach których uzyskuje się dostęp do szerokiego zakresu zawodów lub poświadczenie posiadania, m.in. wyłącznie kompetencji akademickich w danej dziedzinie.
4. Wnioskodawcy, którzy nie spełniają wymogów uznawania kwalifikacji zawodowych zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE mogą powoływać się na art. 28 i 31 Porozumienia EOG stanowiące podstawę do wykonywania zawodu regulowanego w państwie przyjmującym.

Przy ocenie kwalifikacji na podstawie art. 28 i 31 Porozumienia EOG państwo przyjmujące musi porównać wszystkie dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji oraz odpowiednie doświadczenie zawodowe wnioskodawcy z własnymi wymogami dotyczącymi wykonywania danego zawodu. Jeśli wiedza i kwalifikacje wnioskodawcy poświadczone dyplomem oraz odpowiednim doświadczeniem zawodowym nie są równoważne lub tylko częściowo odpowiadają tym wymaganym przez państwo przyjmujące, musi ono określić jakiego rodzaju wykształcenia brakuje wnioskodawcy, aby mógł ukończyć lub uzupełnić swoje kształcenie.

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ WSPÓLNEJ POLITYKI HANDLOWEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

Zawiadomienie o wszczęciu przeglądu wygaśnięcia środków antydumpingowych stosowanych względem przywozu aspartamu pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej

(2021/C 303/09)

W następstwie opublikowania zawiadomienia o zbliżającym się wygaśnięciu środków antydumpingowych ⁽¹⁾ obowiązujących w odniesieniu do przywozu aspartamu pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej Komisja Europejska („Komisja”) otrzymała wniosek o dokonanie przeglądu na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej ⁽²⁾ („rozporządzenie podstawowe”).

1. Wniosek o dokonanie przeglądu

Wniosek został złożony w dniu 26 kwietnia 2021 r. przez HSWT France S.A.S. („HSWT”), („wnioskodawca”), jedyne go producenta w Unii, reprezentującego 100 % łącznej produkcji aspartamu w Unii.

Jawna wersja wniosku i analiza, w jakim stopniu producenci unijni popierają wniosek, są dołączone do akt do wglądu dla zainteresowanych stron. Sekcja 5.6 niniejszego zawiadomienia zawiera informacje o dostępie do akt dla zainteresowanych stron.

2. Produkt objęty przeglądem

Produktem objętym niniejszym przeglądem jest aspartam (ester 1-metylowy N-L- α -aspartylo-L-fenyloalaniny, ester N-metylowy kwasu 3-amino-N-(α -karbometoksyfenetylo)-bursztynowego), kod CAS 22839-47-0, obecnie objęty kodem CN ex 2924 29 70 (kod TARIC 2924 29 70 05) („produkt objęty przeglądem”). Powyższe kody CN i kody TARIC podano jedynie w celach informacyjnych.

3. Obowiązujące środki

Obecnie obowiązującym środkiem jest ostateczne cło antydumpingowe nałożone rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/1247 ⁽³⁾.

4. Podstawy dokonania przeglądu

W uzasadnieniu wniosku podano, że w związku z wygaśnięciem środków istnieje prawdopodobieństwo kontynuacji dumpingu i ponownego wystąpienia szkody dla przemysłu Unii.

4.1. Zarzut dotyczący prawdopodobieństwa kontynuacji dumpingu

Wnioskodawca twierdził, że niewłaściwe jest stosowanie cen i kosztów krajowych w ChRL z uwagi na istnienie znaczących zakłóceń w rozumieniu art. 2 ust. 6a lit. b) rozporządzenia podstawowego.

⁽¹⁾ Dz.U. C 366 z 30.10.2020, s. 24.

⁽²⁾ Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 21.

⁽³⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1247 z dnia 28 lipca 2016 r. nakładające ostateczne cło antydumpingowe i stanowiące o ostatecznym pobraniu tymczasowego cła nałożonego na przywóz aspartamu pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. L 204 z 29.7.2016, s. 92). Cła tymczasowe zostały nałożone rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/262 (Dz.U. L 50 z 26.2.2016, s. 4).

Na potwierdzenie zarzutów dotyczących znaczących zakłóceń wnioskodawca oparł się na dokumencie roboczym służb Komisji w sprawie znaczących zakłóceń w gospodarce ChRL z dnia 20 grudnia 2017 r. („sprawozdanie Komisji”). Wnioskodawca twierdził w szczególności, że na produkcję i sprzedaż produktu objętego przeglądem potencjalnie wpływają czynniki, o których mowa m.in. w części III „Zakłócenia w wybranych sektorach”, sekcja 16 „Sektor chemiczny” wspomnianego sprawozdania.

Ponadto wnioskodawca odniósł się do chińskiego 13. krajowego planu pięcioletniego, 13. planu pięcioletniego dla przemysłu chemicznego i petrochemicznego (2016-2020), inicjatywy „Made in China 2025”, planu rozwoju przemysłu lekkiego (2006-2020) oraz do wniosków wyciągniętych w ramach szeregu dochodzeń UE i USA dotyczących cen w chińskim sektorze chemicznym.

Sprawozdanie Komisji dostępne jest w aktach do wglądu dla zainteresowanych stron i na stronie DG ds. Handlu ⁽⁴⁾.

W świetle dostępnych informacji Komisja uważa, że istnieją wystarczające dowody zgodnie z art. 5 ust. 9 rozporządzenia podstawowego wskazujące na to, że z powodu znaczących zakłóceń wpływających na ceny i koszty stosowanie krajowych cen i kosztów w ChRL jest niewłaściwe, a tym samym uzasadniające wszczęcie dochodzenia na podstawie art. 2 ust. 6a rozporządzenia podstawowego.

W konsekwencji, w świetle art. 2 ust. 6a lit. a) rozporządzenia podstawowego, zarzut dotyczący prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu opiera się na porównaniu wartości normalnej konstruowanej na podstawie kosztów produkcji i kosztów sprzedaży odzwierciedlających niezakłócone ceny lub wartości odniesienia w odpowiednim kraju reprezentatywnym z ceną eksportową (na poziomie ex-works) produktu objętego przeglądem z ChRL sprzedawanego na wywóz do Unii. Obliczone na tej podstawie marginesy dumpingu są znaczne w odniesieniu do ChRL.

4.2. **Zarzut dotyczący prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia szkody**

Wnioskodawca twierdzi, że istnieje prawdopodobieństwo ponownego wystąpienia szkody. W tym względzie wnioskodawca przedstawił wystarczające dowody na to, że w przypadku wygaśnięcia środków obecny poziom przywozu produktu objętego przeglądem z państwa, którego dotyczy postępowanie, do Unii prawdopodobnie wzrośnie z powodu istniejących niewykorzystanych mocy produkcyjnych w Chińskiej Republice Ludowej i atrakcyjności rynku unijnego.

Wnioskodawca twierdzi wreszcie, że usunięcie szkody jest wynikiem głównie obowiązywania środków i jakiegokolwiek ponowne wystąpienie znacznego przywozu po cenach dumpingowych z państwa, którego dotyczy postępowanie, w przypadku wygaśnięcia środków prawdopodobnie doprowadziłyby do ponownego wystąpienia szkody dla przemysłu Unii.

5. **Procedura**

Po konsultacji z Komitetem Doradczym ustanowionym na mocy art. 15 ust. 1 rozporządzenia podstawowego i ustaleniu, że istnieją wystarczające dowody na prawdopodobieństwo wystąpienia dumpingu i szkody, uzasadniające wszczęcie przeglądu wygaśnięcia, Komisja niniejszym wszczyna przegląd zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.

Podczas przeglądu wygaśnięcia zostanie ustalone, czy wygaśnięcie środków prawdopodobnie doprowadziłyby do kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu produktu objętego przeglądem pochodzącego z państwa, którego dotyczy postępowanie, oraz do kontynuacji lub ponownego wystąpienia szkody dla przemysłu Unii.

Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/825 (pakiet dotyczący modernizacji instrumentów ochrony handlu) ⁽⁵⁾, które weszło w życie dnia 8 czerwca 2018 r., wprowadzono szereg zmian do harmonogramu i terminów mających poprzednio zastosowanie w postępowaniach antydumpingowych. W związku z tym Komisja zwraca się do zainteresowanych stron o przestrzeganie etapów proceduralnych i terminów przewidzianych w niniejszym zawiadomieniu oraz w dalszych komunikatach Komisji.

Komisja zwraca również uwagę stron na fakt, że w związku z wybuchem pandemii COVID-19 opublikowano zawiadomienie ⁽⁶⁾ w sprawie skutków, jakie pojawienie się COVID-19 ma na dochodzenia antydumpingowe i antysubsydyjne, które to zawiadomienie może mieć zastosowanie do niniejszego postępowania.

⁽⁴⁾ Dokumenty przywołane w sprawozdaniu krajowym są również dostępne do wglądu pod warunkiem złożenia należyście uzasadnionego wniosku.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/825 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/1036 w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej oraz rozporządzenie (UE) 2016/1037 w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej, (Dz.U. L 143 z 7.6.2018, s. 1).

⁽⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0316%2802%29>. Procedury związane z wdrażaniem wspólnej polityki handlowej w sprawie skutków pandemii COVID-19 dla dochodzeń antydumpingowych i antysubsydyjnych (Dz.U. C 86 z 16.3.2020, s. 6).

5.1. **Okres objęty dochodzeniem przeglądowym i okres badany**

Dochodzenie dotyczące kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu obejmuje okres od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. („okres objęty dochodzeniem przeglądowym”). Badanie tendencji mających znaczenie dla oceny prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia szkody objęło okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do końca okresu objętego dochodzeniem przeglądowym („okres badany”).

5.2. **Uwagi na temat wniosku i wszczęcia dochodzenia**

Wszystkie zainteresowane strony wzywa się do przedstawienia opinii na temat materiałów i kodów systemu zharmonizowanego (HS) podanych we wniosku (7) w terminie 15 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. (8)

Wszystkie zainteresowane strony chcące przekazać swoje uwagi dotyczące wniosku (w tym dotyczące kwestii związanych ze szkodą i związkami przyczynowymi) lub wszelkich innych aspektów wszczęcia dochodzenia (w tym w jakim stopniu popierają wniosek) mogą to uczynić w terminie 37 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia.

Wszelkie wnioski o posiedzenie wyjaśniające w sprawie wszczęcia dochodzenia muszą wpłynąć w terminie 15 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia.

5.3. **Procedura dotycząca ustalenia prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu**

Podczas przeglądu wygaśnięcia Komisja bada wywóz do Unii w okresie objętym dochodzeniem przeglądowym i, niezależnie od wywozu do Unii, rozważa, czy sytuacja przedsiębiorstw zajmujących się produkcją i sprzedażą produktu objętego przeglądem w państwie, którego dotyczy postępowanie, wskazuje, że kontynuacja lub ponowne wystąpienie wywozu po cenach dumpingowych do Unii byłyby prawdopodobne w przypadku wygaśnięcia środków.

W związku z tym wzywa się do wzięcia udziału w dochodzeniu Komisji wszystkich producentów (9) produktu objętego przeglądem z państwa, którego dotyczy postępowanie, niezależnie od tego, czy prowadzili oni wywóz produktu objętego przeglądem do Unii w okresie objętym dochodzeniem przeglądowym, w tym tych, którzy nie współpracowali w dochodzeniu zakończonym wprowadzeniem obowiązujących środków.

5.3.1. *Badanie producentów z państwa, którego dotyczy postępowanie*

Ze względu na potencjalnie dużą liczbę uczestniczących w przeglądzie wygaśnięcia producentów z państwa, którego dotyczy postępowanie, oraz w celu zakończenia dochodzenia w terminie określonym prawem Komisja może objąć dochodzeniem tylko rozsądnie ograniczoną liczbę producentów, wybierając próbę (proces ten zwany jest także „kontrolą wyrwykową”). Kontrola wyrwykowa zostanie przeprowadzona zgodnie z art. 17 rozporządzenia podstawowego.

Aby umożliwić Komisji podjęcie decyzji co do konieczności przeprowadzenia kontroli wyrwykowej i – w razie stwierdzenia takiej konieczności – aby umożliwić dobór próby, wszyscy producenci lub przedstawiciele działający w ich imieniu – w tym ci, którzy nie współpracowali w dochodzeniu zakończonym wprowadzeniem obowiązujących środków objętych niniejszym przeglądem – są niniejszym proszeni o przekazanie Komisji informacji na temat swoich przedsiębiorstw w terminie 7 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia. Informacje te należy przekazać za pośrednictwem TRON.tdi na następujący adres: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_SAMPLING_FORM_FOR_EXPORTING_PRODUCER. Informacje dotyczące dostępu do platformy Tron można znaleźć w sekcjach 5.6 i 5.9 poniżej.

W celu uzyskania informacji uznanych za niezbędne do doboru próby producentów w państwie, którego dotyczy postępowanie, Komisja skontaktuje się też z władzami państwa, którego dotyczy postępowanie, a ponadto może skontaktować się z wszystkimi znanymi jej zrzeszeniami producentów.

W przypadku konieczności przeprowadzenia kontroli wyrwykowej dobór próby producentów może opierać się na kryterium największej reprezentatywnej wielkości produkcji, sprzedaży lub wywozu, którą można właściwie zbadać w dostępnym czasie. Komisja powiadomi o przedsiębiorstwach wybranych do próby wszystkich znanych producentów w państwie, którego dotyczy postępowanie, władze państwa, którego dotyczy postępowanie, oraz zrzeszenia producentów tego państwa, w stosownych przypadkach za pośrednictwem władz państwa, którego dotyczy postępowanie.

Komisja, po otrzymaniu informacji niezbędnych do dokonania doboru próby producentów, poinformuje zainteresowane strony o decyzji, czy zostały objęte próbą. Producenci wybrani do próby będą musieli przedłożyć wypełniony kwestionariusz w terminie 30 dni od daty powiadomienia o decyzji, czy zostali objęci próbą, o ile nie wskazano inaczej.

(7) Informacje o kodach HS zostały także podane w streszczeniu wniosku o dokonanie przeglądu. Streszczenie jest dostępne na stronie internetowej DG ds. Handlu (<http://trade.ec.europa.eu/tdi/>).

(8) O ile nie określono inaczej, wszystkie odniesienia do publikacji niniejszego zawiadomienia będą oznaczać odniesienia do publikacji niniejszego zawiadomienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, o ile nie wskazano inaczej.

(9) Producentem jest każde przedsiębiorstwo w państwie, którego dotyczy postępowanie, które to przedsiębiorstwo produkuje i wywozi produkt objęty przeglądem, w tym każde z powiązanych z nim przedsiębiorstw uczestniczących w produkcji, sprzedaży krajowej lub wywozie produktu objętego przeglądem.

Komisja doda notatkę o doborze próby do akt do wglądu dla zainteresowanych stron. Wszelkie uwagi na temat doboru próby muszą wpłynąć w terminie trzech dni od daty powiadomienia o decyzji o doborze próby.

Kopia kwestionariusza dla producentów w państwie, którego dotyczy postępowanie, dostępna jest w aktach do wglądu dla zainteresowanych stron i na stronie DG ds. Handlu: https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

Kwestionariusz zostanie także udostępniony wszystkim znanym zrzeczeniom producentów oraz władzom tego państwa.

Bez uszczerbku dla możliwego zastosowania art. 18 rozporządzenia podstawowego przedsiębiorstwa, które zgodziły się na ewentualne włączenie ich do próby, lecz nie zostały do niej wybrane, zostaną uznane za współpracujące („nieobjęci próbą współpracujący producenci”).

5.3.2. *Dodatkowa procedura dotycząca państwa, którego dotyczy postępowanie, podlegającego znaczącym zakłóceniom*

Z zastrzeżeniem uregulowań zawartych w niniejszym zawiadomieniu wszystkie zainteresowane strony wzywa się niniejszym do przedstawienia swoich opinii i informacji oraz do dostarczenia dowodów dotyczących stosowania art. 2 ust. 6a rozporządzenia podstawowego. O ile nie wskazano inaczej, informacje te i dowody je potwierdzające muszą wpłynąć do Komisji w terminie 37 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia.

Zgodnie z art. 2 ust. 6a lit. e) Komisja wkrótce po wszczęciu postępowania przedstawi stronom dochodzenia, za pośrednictwem notatki dołączonej do akt do wglądu zainteresowanych stron, informacje o odpowiednich źródłach, które zamierza wykorzystać do określenia wartości normalnej w ChRL na podstawie art. 2 ust. 6a rozporządzenia podstawowego. Informacje te będą obejmowały wszystkie źródła, w tym wybór odpowiedniego reprezentatywnego państwa trzeciego w stosownych przypadkach. Na przesłanie swoich uwag strony uczestniczące w dochodzeniu mają 10 dni od daty dołączenia notatki do akt.

Zgodnie z informacjami, którymi dysponuje Komisja, możliwym reprezentatywnym państwem trzecim dla ChRL w tym przypadku jest Tajlandia. W celu dokonania ostatecznego wyboru odpowiedniego reprezentatywnego państwa trzeciego Komisja zbada, czy istnieją państwa charakteryzujące się podobnym poziomem rozwoju gospodarczego jak ChRL w których prowadzi się produkcję i sprzedaż produktu objętego przeglądem i w których odnośne dane są łatwo dostępne. W przypadku gdy jest więcej takich państw, pierwszeństwo zostanie przyznane, w stosownych przypadkach, państwom z odpowiednim poziomem ochrony socjalnej i ochrony środowiska.

W odniesieniu do właściwych źródeł Komisja zwraca się do wszystkich producentów w ChRL o dostarczanie informacji na temat materiałów (surowców i materiałów przetworzonych) oraz energii wykorzystywanych w produkcji produktu objętego przeglądem w terminie 15 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia. Informacje te należy przekazać za pośrednictwem TRON.tdi na następujący adres: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_INFO_ON_INPUTS_FOR_EXPORTING_PRODUCER_FORM. Informacje dotyczące dostępu do platformy Tron można znaleźć w sekcjach 5.6 i 5.9 poniżej.

Ponadto informacje faktyczne na potrzeby ustalenia kosztów i cen zgodnie z art. 2 ust. 6a lit. a) rozporządzenia podstawowego należy przedłożyć w terminie 65 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia. Takie informacje powinny pochodzić wyłącznie z publicznie dostępnych źródeł.

Komisja udostępni również rządowi ChRL kwestionariusz w celu uzyskania informacji uznanych za niezbędne do jej dochodzenia w odniesieniu do rzekomych znaczących zakłóceń w rozumieniu art. 2 ust. 6a lit. b) rozporządzenia podstawowego.

5.3.3. *Dochodzenie dotyczące importerów niepowiązanych* ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾

Do udziału w niniejszym dochodzeniu wzywa się niepowiązanych importerów produktu objętego przeglądem z państwa, którego dotyczy postępowanie, do Unii, w tym tych, którzy nie współpracowali w dochodzeniu zakończonym wprowadzeniem obowiązujących środków.

⁽¹⁰⁾ Do próby mogą zostać włączeni tylko importerzy niepowiązani z producentami w państwie, którego dotyczy postępowanie. Importerzy powiązani z producentami muszą wypełnić załącznik I do kwestionariusza dla tych producentów eksportujących. Zgodnie z art. 127 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny dwie osoby uważa się za powiązane, gdy: a) jedna jest urzędnikiem lub dyrektorem w firmie drugiej osoby; b) są one prawnie uznanymi wspólnikami w działalności gospodarczej; c) są one pracodawcą i pracobiorcą; d) osoba trzecia bezpośrednio lub pośrednio dysponuje prawami głosu lub udziałem w kapitale zakładowym wynoszącym co najmniej 5 % wszystkich praw głosu lub co najmniej 5 % kapitału zakładowego obu osób; e) jedna z osób bezpośrednio lub pośrednio kontroluje drugą; f) obie znajdują się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą trzeciej osoby; g) wspólnie kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio, osobę trzecią lub h) są członkami tej samej rodziny (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558). Za członków rodziny uważa się wyłącznie osoby pozostające ze sobą w którymkolwiek z wymienionych poniżej stosunków: (i) mąż i żona, (ii) rodzice i dzieci, (iii) bracia i siostry (rodzeni lub przyrodni), (iv) dziadkowie i wnuki, (v) wuj lub ciotka i bratanek lub siostrzeniec oraz bratanica lub siostrzenica, (vi) teściowie i zięć lub synowa, (vii) szwagier i szwagierka. Zgodnie z art. 5 pkt 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny „osoba” oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, ale uznana – na mocy prawa unijnego lub krajowego – za mającą zdolność do czynności prawnych (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dane przekazane przez importerów niepowiązanych mogą być wykorzystane także w związku z innymi aspektami niniejszego dochodzenia niż stwierdzenie dumpingu.

Ze względu na potencjalnie dużą liczbę importerów niepowiązanych uczestniczących w przeglądzie wygaśnięcia oraz w celu zakończenia dochodzenia w terminie określonym prawem Komisja może objąć dochodzeniem tylko rozsądnie ograniczoną liczbę importerów niepowiązanych, wybierając próbę (proces ten zwany jest także „kontrolą wyrywkową”). Kontrola wyrywkowa zostanie przeprowadzona zgodnie z art. 17 rozporządzenia podstawowego.

Aby umożliwić Komisji podjęcie decyzji co do konieczności przeprowadzenia kontroli wyrywkowej i, jeżeli konieczność taka zostanie stwierdzona, aby umożliwić dobór próby, wszyscy importerzy niepowiązani lub przedstawiciele działający w ich imieniu, w tym ci, którzy nie współpracowali w dochodzeniu zakończonym wprowadzeniem obowiązujących środków objętych niniejszym przeglądem, są niniejszym proszeni o zgłoszenie się do Komisji. Strony te mają siedem dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia, aby zgłosić się i dostarczyć Komisji informacje na temat swoich przedsiębiorstw, określone w załączniku do niniejszego zawiadomienia.

W celu uzyskania informacji uznanych za niezbędne do doboru próby importerów niepowiązanych Komisja może ponadto skontaktować się z wszystkimi znanymi zreszzeniami importerów.

W przypadku konieczności przeprowadzenia kontroli wyrywkowej dobór próby importerów może opierać się na kryterium największej reprezentatywnej wielkości sprzedaży w Unii produktu objętego przeglądem z państwa, którego dotyczy postępowanie, którą to sprzedaż można właściwie zbadać w dostępnym czasie. Komisja powiadomi o przedsiębiorstwach wybranych do próby wszystkich znanych importerów niepowiązanych i zreszzenia importerów.

Komisja doda również notatkę o doborze próby do akt do wglądu dla zainteresowanych stron. Wszelkie uwagi na temat doboru próby muszą wpłynąć w terminie trzech dni od daty powiadomienia o decyzji o doborze próby.

W celu uzyskania informacji uznanych za niezbędne do dochodzenia Komisja udostępni kwestionariusze importerom niepowiązanym włączonym do próby. Strony muszą przedłożyć wypełniony kwestionariusz w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o doborze próby, o ile nie wskazano inaczej.

Kopia kwestionariusza dla importerów niepowiązanych dostępna jest w aktach do wglądu dla zainteresowanych stron i na stronie DG ds. Handlu: https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.4. Procedura dotycząca ustalenia prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia szkody

W celu ustalenia, czy istnieje prawdopodobieństwo kontynuacji lub ponownego wystąpienia szkody dla przemysłu Unii, zwraca się producentów unijnych produktu objętego przeglądem do udziału w dochodzeniu Komisji.

5.4.1. Dochodzenie dotyczące producentów unijnych

W celu uzyskania informacji uznanych za niezbędne do dochodzenia w odniesieniu do producentów unijnych Komisja udostępni kwestionariusz jednemu znanemu producentowi unijnemu, tj. HSWT France S.A.S.

Wspomniany producent unijny musi przedłożyć wypełniony kwestionariusz w terminie 37 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia, o ile nie wskazano inaczej.

Niewymienionych powyżej producentów unijnych i reprezentujące ich zreszzenia zwraca się do nawiązania kontaktu z Komisją, najlepiej za pośrednictwem poczty elektronicznej, w celu zgłoszenia się oraz zwrócenia się z prośbą o przesłanie kwestionariusza, w jak najkrótszym terminie, lecz nie później niż 7 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia.

Kopia kwestionariusza dla unijnych producentów dostępna jest w aktach do wglądu dla zainteresowanych stron i na stronie DG ds. Handlu: https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.5. Procedura oceny interesu Unii

W przypadku potwierdzenia prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu i kontynuacji lub ponownego wystąpienia szkody, na podstawie art. 21 rozporządzenia podstawowego Komisja ustali, czy utrzymanie środków antidumpingowych nie byłoby sprzeczne z interesem Unii.

Producenci unijni, importerzy i reprezentujące ich zreszzenia, użytkownicy i reprezentujące ich zreszlenia, związki zawodowe oraz reprezentatywne organizacje konsumenckie są proszeni o przekazanie Komisji informacji dotyczących interesu Unii.

Informacje dotyczące oceny interesu Unii należy przekazać w terminie 37 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia, o ile nie wskazano inaczej. Informacje mogą być dostarczane w dowolnym formacie lub poprzez wypełnienie opracowanego przez Komisję kwestionariusza.

Kopia kwestionariuszy, w tym również kwestionariusza dla użytkowników produktu objętego przeglądem, dostępna jest w aktach do wglądu dla zainteresowanych stron i na stronie DG ds. Handlu: https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533. W każdym przypadku informacje przedstawione na podstawie art. 21 rozporządzenia podstawowego zostaną uwzględnione wyłącznie wtedy, gdy w momencie ich przedstawienia będą poparte udokumentowanymi dowodami potwierdzającymi ich prawdziwość.

5.6. **Zainteresowane strony**

Aby wziąć udział w dochodzeniu, zainteresowane strony, takie jak producenci w państwie, którego dotyczy postępowanie, unijni producenci, importerzy i reprezentujące ich zrzeszenia, użytkownicy i reprezentujące ich zrzeszenia, związki zawodowe oraz reprezentatywne organizacje konsumenckie muszą w pierwszej kolejności udowodnić istnienie obiektywnego związku między swoją działalnością a produktem objętym przeglądem.

Producenci w państwie, którego dotyczy postępowanie, producenci unijni, importerzy i reprezentujące ich zrzeszenia, którzy udostępniili informacje zgodnie z procedurami opisanymi w sekcjach 5.2, 5.3 i 5.4, zostaną uznani za zainteresowane strony, pod warunkiem że istnieje obiektywny związek między ich działalnością a produktem objętym przeglądem.

Pozostałe strony będą mogły uczestniczyć w dochodzeniu jako zainteresowane strony tylko od momentu zgłoszenia się i pod warunkiem, że istnieje obiektywny związek między ich działalnością a produktem objętym przeglądem. Okoliczność bycia uznany za zainteresowaną stronę pozostaje bez uszczerbku dla zastosowania art. 18 rozporządzenia podstawowego.

Dostęp do akt do wglądu dla zainteresowanych stron odbywa się za pośrednictwem Tron.tdi na stronie: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. By uzyskać dostęp, należy postępować zgodnie z poleceniami na podanej stronie ⁽¹²⁾.

5.7. **Inne oświadczenia pisemne**

Z zastrzeżeniem uregulowań zawartych w niniejszym zawiadomieniu wszystkie zainteresowane strony wzywa się niniejszym do przedstawienia swoich opinii i informacji oraz do dostarczenia dowodów potwierdzających zgłaszane fakty. O ile nie wskazano inaczej, informacje te i dowody je potwierdzające muszą wpłynąć do Komisji w terminie 37 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia.

5.8. **Możliwość złożenia wniosku o posiedzenie wyjaśniające do służb Komisji prowadzących dochodzenie**

Wszystkie zainteresowane strony mogą złożyć wniosek o posiedzenie wyjaśniające do służb Komisji prowadzących dochodzenie. Wszelkie wnioski o posiedzenie wyjaśniające należy sporządzać na piśmie, podając uzasadnienie oraz zestawienie kwestii, które zainteresowana strona pragnie omówić w trakcie posiedzenia wyjaśniającego. Posiedzenie wyjaśniające będzie ograniczać się do kwestii wskazanych uprzednio na piśmie przez zainteresowane strony.

Zasadniczo posiedzenia wyjaśniające nie będą służyć do przedstawiania informacji faktycznych, których nie umieszczono jeszcze w aktach. Niemniej jednak w interesie dobrej administracji i aby umożliwić służbom Komisji postępy w dochodzeniu, zainteresowane strony mogą zostać poproszone o przekazanie nowych informacji faktycznych po posiedzeniu wyjaśniającym.

5.9. **Instrukcje dotyczące składania oświadczeń pisemnych i przesyłania wypełnionych kwestionariuszy oraz korespondencji**

Informacje przekazywane Komisji dla celów dochodzeń w sprawie ochrony handlu muszą być wolne od praw autorskich. Przed przekazaniem Komisji informacji lub danych, które są objęte prawami autorskimi osób trzecich, zainteresowane strony muszą zwrócić się do właściciela praw autorskich o udzielenie specjalnego zezwolenia wyraźnie umożliwiającego: a) wykorzystanie przez Komisję tych informacji i danych do celów niniejszego postępowania dotyczącego ochrony handlu oraz b) udostępnienie tych informacji i danych zainteresowanym stronom niniejszego dochodzenia w formie umożliwiającej im wykonywanie ich prawa do obrony.

Wszystkie pisemne zgłoszenia, łącznie z informacjami wymaganymi w niniejszym zawiadomieniu, wypełnione kwestionariusze i korespondencję dostarczone przez zainteresowane strony, w odniesieniu do których wnioskuje się o ich traktowanie na zasadzie poufności, należy oznakować „Sensitive” ⁽¹³⁾. Strony przesyłające informacje w toku niniejszego dochodzenia są proszone o uzasadnienie wniosku o traktowanie na zasadzie poufności.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia podstawowego zainteresowane strony przekazujące informacje oznakowane „Sensitive” powinny przedłożyć ich streszczenia bez klauzuli poufności, oznakowane „For inspection by interested parties”. Streszczenia muszą być wystarczająco szczegółowe, żeby umożliwić prawidłowe zrozumienie istoty informacji przekazanych z klauzulą poufności. Jeżeli strona przekazująca poufne informacje nie wskaże odpowiedniego powodu wniosku o traktowanie na zasadzie poufności lub nie dostarczy streszczenia informacji bez klauzuli poufności w wymaganym formacie i o wymaganej jakości, Komisja może nie uwzględnić takich informacji, chyba że można wykazać w sposób zadowalający z właściwych źródeł, że informacje te są poprawne.

⁽¹²⁾ W razie problemów technicznych prosimy o kontakt z działem pomocy DG ds. Handlu (e-mail: trade-service-desk@ec.europa.eu lub Tel. +32 22979797).

⁽¹³⁾ Dokument oznakowany „Sensitive” jest uważany za dokument poufny zgodnie z art. 19 rozporządzenia podstawowego i art. 6 Porozumienia WTO o stosowaniu artykułu VI Układu ogólnego w sprawie celnego handlu 1994 (porozumienie antydumpingowe). Jest on także dokumentem chronionym zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

Zainteresowane strony proszone są o przesłanie wszystkich oświadczeń i wniosków, w tym zeskanowanych pełnomocnictw i poświadczeń, za pośrednictwem platformy TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>). Komunikując się za pośrednictwem platformy TRON.tdi lub poczty elektronicznej, zainteresowane strony wyrażają akceptację zasad dotyczących oświadczeń w formie elektronicznej, które zostały zawarte w dokumencie zatytułowanym „CORRESPONDENCE WITH THE EUROPEAN COMMISSION IN TRADE DEFENCE CASES” („Korespondencja z Komisją Europejską w sprawach dotyczących ochrony handlu”), opublikowanym na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Handlu pod adresem: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Zainteresowane strony muszą podać swoją nazwę, adres, numer telefonu i aktualny adres poczty elektronicznej, a także upewnić się, że podany adres poczty elektronicznej funkcjonuje jako oficjalny adres przedsiębiorstwa, a pocztę elektroniczną sprawdza się codziennie. Po otrzymaniu danych kontaktowych Komisja będzie kontaktowała się z zainteresowanymi stronami wyłącznie za pośrednictwem platformy TRON.tdi lub poczty elektronicznej, chyba że strony te wyraźnie zwrócą się o przesyłanie im przez Komisję wszystkich dokumentów za pomocą innego środka komunikacji, a także z wyjątkiem sytuacji, w której charakter przesyłanego dokumentu wymagać będzie zastosowania listu poleconego. Dodatkowe zasady i informacje dotyczące korespondencji z Komisją, w tym zasady składania oświadczeń za pośrednictwem platformy TRON.tdi lub poczty elektronicznej, zawarto w wyżej wspomnianych instrukcjach dotyczących komunikacji z zainteresowanymi stronami.

Adres Komisji do celów korespondencji:

European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Brussels
BELGIA

TRON.tdi: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi>

E-mail:

Kwestie związane z dumpingiem:

TRADE-APM-DUMPING@ec.europa.eu

Kwestie związane ze szkodą:

TRADE-APM-INJURY@ec.europa.eu

6. Harmonogram dochodzenia

Dochodzenie z reguły kończy się w terminie 12 miesięcy, a w każdym razie nie później niż w terminie 15 miesięcy od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia, zgodnie z art. 11 ust. 5 rozporządzenia podstawowego.

7. Przekazywanie informacji

Co do zasady zainteresowane strony mogą przekazywać informacje wyłącznie w terminach określonych w sekcji 5 niniejszego zawiadomienia.

Aby zakończyć dochodzenie w obowiązkowych terminach, Komisja nie będzie przyjmować uwag od zainteresowanych stron po terminie zgłaszania uwag na temat ostatecznego ujawnienia lub, w stosownych przypadkach, po terminie zgłaszania uwag na temat dodatkowego ostatecznego ujawnienia.

8. Możliwość zgłaszania uwag do informacji przekazywanych przez inne strony

Aby zagwarantować prawo do obrony, zainteresowane strony powinny mieć możliwość zgłaszania uwag do informacji przekazanych przez inne zainteresowane strony. W takiej sytuacji zainteresowane strony mogą odnieść się wyłącznie do kwestii podniesionych przez inne zainteresowane strony w przekazanych przez nie informacjach i nie mogą poruszać nowych kwestii.

Uwagi do informacji przekazanych przez inne zainteresowane strony w reakcji na ujawnienie ostatecznych ustaleń należy zgłaszać w ciągu pięciu dni od terminu zgłaszania uwag do ostatecznych ustaleń, o ile nie wskazano inaczej. W przypadku dodatkowego ostatecznego ujawnienia uwagi do informacji przekazanych przez inne zainteresowane strony w reakcji na takie dodatkowe ujawnienie należy zgłaszać w ciągu 1 dnia od terminu zgłaszania uwag do dodatkowych ostatecznych ustaleń, o ile nie wskazano inaczej.

Podane terminy pozostają bez uszczerbku dla prawa Komisji do zwrócenia się do zainteresowanych stron o przekazanie dodatkowych informacji w należycie uzasadnionych przypadkach.

9. Przedłużenie terminów określonych w niniejszym zawiadomieniu

Przedłużenie terminów przewidzianych w niniejszym zawiadomieniu może zostać przyznane na uzasadniony wniosek zainteresowanych stron.

O przedłużeniu terminów przewidzianych w niniejszym zawiadomieniu należy zwracać się wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach, a terminy te mogą zostać przedłużone tylko w należycie uzasadnionych przypadkach. Każde przedłużenie terminu udzielenia odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu będzie zazwyczaj ograniczone do 3 dni i z reguły nie będzie przekraczać 7 dni. Odnośnie do terminów przekazania innych informacji określonych w zawiadomieniu o wszczęciu, będą one przedłużane o nie więcej niż trzy dni, chyba że wskazane zostaną wyjątkowe okoliczności.

10. Brak współpracy

W przypadkach, w których zainteresowana strona odmawia dostępu do niezbędnych informacji, nie dostarcza ich w określonych terminach albo znacznie utrudnia dochodzenie, istnieje możliwość dokonania potwierdzających lub zaprzeczających ustaleń na podstawie dostępnych faktów, zgodnie z art. 18 rozporządzenia podstawowego.

W przypadku ustalenia, że zainteresowana strona dostarczyła nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje, informacje te mogą zostać pominięte, a ustalenia mogą być dokonywane na podstawie dostępnych faktów.

Jeżeli zainteresowana strona nie współpracuje lub współpracuje jedynie częściowo i z tego względu ustalenia opierają się na dostępnych faktach zgodnie z art. 18 rozporządzenia podstawowego, wynik może być mniej korzystny dla wymienionej strony niż w przypadku, gdyby strona ta współpracowała.

Niedostarczenie informacji w formie skomputeryzowanej nie jest traktowane jako odmowa współpracy, pod warunkiem że zainteresowana strona wykaże, że przedstawienie informacji w wymaganej formie wiązałoby się dla niej z nieuzasadnionymi wysokimi kosztami lub byłoby dla niej zbyt dużym obciążeniem. Strona ta powinna niezwłocznie skontaktować się z Komisją.

11. Rzecznik praw stron

Zainteresowane strony mogą wystąpić o interwencję rzecznika praw stron w postępowaniach w sprawie handlu. Rzecznik praw stron rozpatruje wnioski o dostęp do akt, spory dotyczące poufności dokumentów, wnioski o przedłużenie terminów i wszelkie inne wnioski dotyczące prawa do obrony zainteresowanych stron i osób trzecich, jakie mogą się pojawić w toku postępowania.

Rzecznik praw stron może zorganizować postępowania wyjaśniające i podjąć się mediacji między zainteresowanymi stronami i służbami Komisji, aby zapewnić pełne wykonanie prawa zainteresowanych stron do obrony. Wniosek o posiedzenie wyjaśniające z udziałem rzecznika praw stron należy sporządzić na piśmie, podając uzasadnienie. Rzecznik praw stron zapozna się z uzasadnieniem wniosków. Posiedzenia wyjaśniające powinny mieć miejsce wyłącznie wtedy, gdy w należytych czasie nie rozstrzygnięto przedmiotowych kwestii ze służbami Komisji.

Wszelkie wnioski należy przedkładać terminowo i szybko, tak aby nie zakłócać dobrze zorganizowanego przebiegu procedury. W tym celu zainteresowane strony powinny zwrócić się o interwencję rzecznika praw stron możliwie jak najwcześniej po wystąpieniu zdarzenia uzasadniającego taką interwencję. W przypadku wniosków o posiedzenie wyjaśniające przedłożonych po terminie rzecznik praw stron zapozna się z uzasadnieniem również takich wniosków, charakterem poruszonych w nich kwestii i wpływem tych kwestii na prawo do obrony, mając na uwadze interes dobrej administracji i terminowe zakończenie dochodzenia.

Dodatkowe informacje i dane kontaktowe zainteresowane strony mogą uzyskać na stronach internetowych DG ds. Handlu dotyczących rzecznika praw stron: <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>.

12. Możliwość złożenia wniosku o dokonanie przeglądu na podstawie art. 11 ust. 3 rozporządzenia podstawowego

Ponieważ niniejszy przegląd wygaśnięcia jest wszczynany zgodnie z przepisami art. 11 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, wynikające z niego ustalenia nie będą prowadzić do zmiany obowiązujących środków, lecz do podjęcia decyzji o uchyleniu lub utrzymaniu tych środków zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia podstawowego.

Jeżeli którakolwiek z zainteresowanych stron uzna, że uzasadniony jest przegląd środków w celu umożliwienia ich zmiany, strona ta może złożyć wniosek o dokonanie przeglądu zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia podstawowego.

Strony, które zamierzają złożyć wniosek o dokonanie takiego przeglądu, przeprowadzanego niezależnie od przeglądu wygaśnięcia, o którym mowa w niniejszym zawiadomieniu, mogą skontaktować się z Komisją, korzystając z podanego powyżej adresu.

13. Przetwarzanie danych osobowych

Wszelkie dane osobowe zgromadzone podczas dochodzenia będą przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ⁽¹⁴⁾.

Nota na temat ochrony danych, za pośrednictwem której informuje się wszystkie osoby fizyczne o przetwarzaniu danych osobowych w ramach działań Komisji w zakresie ochrony handlu, jest dostępna na stronie internetowej DG ds. Handlu: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

ZAŁĄCZNIK

☐	Wersja „Sensitive”
☐	Wersja „For inspection by interested parties”
(zaznaczyć właściwe pole)	

**PRZEGLĄD WYGAŚNIĘCIA ŚRODKÓW ANTYDUMPINGOWYCH STOSOWANYCH WZGLĘDEM
PRZYWOZU ASPARTAMU POCHODZĄCEGO Z CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ**

INFORMACJE NA TEMAT DOBORU PRÓBY IMPORTERÓW NIEPOWIĄZANYCH

Niniejszy formularz ma pomóc importerom niepowiązanym w dostarczeniu informacji związanych z kontrolą wyrywkową, wymaganych w sekcji 5.3.3 zawiadomienia o wszczęciu.

Zarówno wersję „Sensitive”, jak i wersję „For inspection by interested parties” należy odesłać Komisji, jak określono w zawiadomieniu o wszczęciu.

1. DANE SŁUŻĄCE IDENTYFIKACJI I DANE KONTAKTOWE

Proszę podać następujące dane dotyczące przedsiębiorstwa:

Nazwa przedsiębiorstwa	
Adres	
Osoba wyznaczona do kontaktów	
E-mail	
Telefon	
Faks	

2. OBRÓT I WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY

Proszę podać łączną wartość obrotu przedsiębiorstwa w euro (EUR), obrót i wagę przywozu do Unii oraz wielkość odsprzedaży na rynku unijnym po przywozie z ChRL w okresie objętym dochodzeniem przeglądownym dla aspartamu określonego w zawiadomieniu o wszczęciu wraz z odpowiadającą mu wagą. Proszę podać stosowaną jednostkę wagi.

	Tony	Wartość w euro (EUR)
Łączny obrót przedsiębiorstwa w euro (EUR)		
Przywóz produktu objętego przeglądem pochodzącego z ChRL do Unii		
Odsprzedaż produktu objętego przeglądem na rynku unijnym po przywozie z ChRL.		

3. DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTWA I PRZEDSIĘBIORSTW POWIĄZANYCH ⁽¹⁾

Proszę dokładnie określić działalność Państwa przedsiębiorstwa i wszystkich przedsiębiorstw powiązanych (proszę je wymienić i podać charakter powiązania z Państwem przedsiębiorstwem) uczestniczących w produkcji lub sprzedaży (eksportowej lub krajowej) produktu objętego przeglądem. Działalność taka może obejmować, choć nie wyłącznie, zakup produktu objętego przeglądem, jego produkcję w ramach podwykonawstwa, przetwarzanie produktu objętego przeglądem lub handel nim.

Nazwa i lokalizacja przedsiębiorstwa	Działalność	Powiązanie

4. INNE INFORMACJE

Proszę podać wszelkie inne istotne informacje, które Państwa zdaniem mogłyby pomóc Komisji w doborze próby.

5. ZAŚWIADCZENIE

Poprzez przekazanie wyżej wspomnianych informacji Państwa przedsiębiorstwo wyraża zgodę na ewentualne włączenie go do próby. Jeżeli Państwa przedsiębiorstwo zostanie włączone do próby, będzie to dla niego oznaczać konieczność wypełnienia kwestionariusza oraz wyrażenia zgody na wizytę na jego terenie w celu weryfikacji udzielonych odpowiedzi. W przypadku gdy Państwa przedsiębiorstwo nie wyrazi zgody na ewentualne włączenie go do próby, zostanie uznane za podmiot niewspółpracujący w dochodzeniu. Ustalenia Komisji dotyczące niewspółpracujących importerów opierają się na dostępnych faktach, a ich wynik może być dla takiego przedsiębiorstwa mniej korzystny niż w przypadku, gdyby podjęło ono współpracę.

Podpis upoważnionego pracownika:

Imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego pracownika:

Data:

_____

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 127 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny dwie osoby uważa się za powiązane, gdy: a) jedna jest urzędnikiem lub dyrektorem w firmie drugiej osoby; b) są one prawnie uznanymi wspólnikami w działalności gospodarczej; c) są one pracodawcą i pracobiorcą; d) osoba trzecia bezpośrednio lub pośrednio dysponuje prawami głosu lub udziałem w kapitale zakładowym wynoszącym co najmniej 5 % wszystkich praw głosu lub co najmniej 5 % kapitału zakładowego obu osób; e) jedna z osób bezpośrednio lub pośrednio kontroluje drugą; f) obie znajdują się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą trzeciej osoby; g) wspólnie kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio, osobę trzecią lub h) są członkami tej samej rodziny (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558). Za członków rodziny uważa się wyłącznie osoby pozostające ze sobą w którymkolwiek z wymienionych poniżej stosunków: (i) mąż i żona, (ii) rodzice i dzieci, (iii) bracia i siostry (rodzeni lub przyrodni), (iv) dziadkowie i wnuki, (v) wuj lub ciotka i bratanek lub siostrzeniec oraz bratanica lub siostrzenica, (vi) teściowie i zięć lub synowa, (vii) szwagier i szwagierka. Zgodnie z art. 5 pkt 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny „osoba” oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, ale uznaną – na mocy prawa unijnego lub krajowego – za mającą zdolność do czynności prawnych (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

Zawiadomienie o wygaśnięciu niektórych środków antydumpingowych

(2021/C 303/10)

W następstwie opublikowania zawiadomienia o zbliżającym się wygaśnięciu środków ⁽¹⁾, po którym nie wpłynął żaden właściwie uzasadniony wniosek o dokonanie przeglądu, Komisja zawiadamia o wygaśnięciu wymienionego poniżej środka antydumpingowego.

Niniejsze zawiadomienie zostaje opublikowane zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej ⁽²⁾.

Produkt	Państwo(-a) pochodzenia lub wywozu	Środki	Podstawa prawna	Data wygaśnięcia ⁽¹⁾
Stalowe pręty zbrojeniowe o wysokiej wytrzymałości zmęczeniowej	Chińska Republika Ludowa	Cło antydumpingowe	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1246 z dnia 28 lipca 2016 r. nakładające ostateczne cło antydumpingowe na przywóz stalowych prętów zbrojeniowych o wysokiej wytrzymałości zmęczeniowej pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. L 204 z 29.7.2016, s. 70)	30.7.2021

⁽¹⁾ Środek wygasa o północy (00:00) w dniu podanym w niniejszej kolumnie.

⁽¹⁾ Dz.U. C 366 z 30.10.2020, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 21.

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POLITYKI KONKURENCJI

KOMISJA EUROPEJSKA

POMOC PAŃSTWA – WŁOCHY

Pomoc państwa SA.55678 (2019/NN) – Nowa pożyczka dla spółki Alitalia

Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2021/C 303/11)

Pismem z dnia 28 lutego 2020 r., zamieszczonym w autentycznej wersji językowej na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła Włochy o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczącego wyżej wspomnianego środka pomocy.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi na temat środka, w odniesieniu do którego Komisja wszczyna postępowanie, w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego streszczenia i towarzyszącego mu pisma na następujący adres lub numer faksu:

European Commission,
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
Faks +32 22961242
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Otrzymane uwagi zostaną przekazane władzom włoskim. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio uzasadnionym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

TEKST STRESZCZENIA

Procedura

W listopadzie 2019 r. do Komisji wpłynęły dwie skargi dotyczące nowej pożyczki państwowej w wysokości 400 mln EUR („pożyczka w wysokości 400 mln EUR”) udzielonej przez Włochy spółce Alitalia S.A.I. S.p.A., objętej zarządem nadzwyczajnym („Alitalia SAI”) oraz spółce Alitalia Cityliner S.p.A., również objętej zarządem nadzwyczajnym („Cityliner”), (zwanym łącznie „Alitalia”).

Skarżący twierdzili, że pożyczka stanowi pomoc państwa niezgodną z prawem i wspólnym rynkiem, ponieważ została udzielona i wypłacona bez zgłoszenia, a zważywszy na sytuację ekonomiczną spółki Alitalia i jej historię żaden prywatny kredytodawca nie byłby skłonny takiej pożyczki udzielić.

Wcześniej w maju 2017 r. Włochy udzieliły Alitalii pożyczki w wysokości 600 mln EUR. W tym samym miesiącu trzy przedsiębiorstwa lotnicze złożyły formalne skargi, twierdząc, że pożyczka stanowiła pomoc państwa. Pożyczka ta, udzielona przez państwo, miała zostać spłacona do dnia 5 listopada 2017 r., kiedy to aktywa Alitalii miały zostać sprzedane. Ponieważ procedura sprzedaży nie powiodła się, Włochy udzieliły Alitalii dodatkowej pożyczki w wysokości 300 mln EUR w październiku 2017 r. W styczniu 2018 r. Włochy zgłosiły te dwie pożyczki na kwotę 900 mln EUR („kwota 900

mln EUR”) jako pomoc na ratowanie zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji⁽¹⁾. W kwietniu 2018 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, uznając wstępnie, że kwota 900 mln EUR stanowiła pomoc i że istnieją poważne wątpliwości co do jej zgodności z rynkiem wewnętrznym. Postępowanie to wciąż trwa.

Opis pomocy, w odniesieniu do której Komisja wszczyna postępowanie

W dniu 26 października 2019 r. Włochy przyjęły dekret z mocą ustawy nr 124 przewidujący przyznanie w 2019 r. pożyczki w wysokości 400 mln EUR na rzecz Alitalii oraz innych spółek tej samej grupy również objętych zarządem nadzwyczajnym (tj. Cityliner).

W dniu 2 grudnia 2019 r. dekretem z mocą ustawy nr 137 „Pilne środki mające na celu zapewnienie ciągłości usług świadczonych przez spółkę Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. oraz spółkę Alitalia Cityliner S.p.A., objęte zarządem nadzwyczajnym”⁽²⁾ uchylono i zastąpiono art. 54 dekretu z mocą ustawy nr 124/2019, a także potwierdzono przyznanie w 2019 r. pożyczki w wysokości 400 mln EUR, przewidzianej w art. 54 dekretu z mocą ustawy nr 124/2019. W dniu 30 stycznia 2020 r. ustawą nr 2 „Przekształcenie w ustawę, ze zmianami, dekretu z mocą ustawy z dnia 2 grudnia 2019 r. nr 137 ustanawiającego pilne środki mające na celu zapewnienie ciągłości usług świadczonych przez spółkę Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. oraz spółkę Alitalia Cityliner S.p.A., objęte zarządem nadzwyczajnym” („ustawa 2/2020”)⁽³⁾ zmieniono i przekształcono w ustawę dekret z mocą ustawy nr 137/2019.

W dniu 16 grudnia 2019 r. Komisja skierowała do Włoch pismo, w którym przekazała władzom włoskim drugą skargę; następnie, w związku z brakiem odpowiedzi ze strony władz włoskich na wezwanie do udzielenia informacji z dnia 12 listopada 2019 r., Komisja zwróciła się o udzielenie niezwłocznej odpowiedzi na wezwanie do udzielenia informacji z dnia 12 listopada 2019 r. w przypadku jakichkolwiek uwag. Włochy udzieliły odpowiedzi w dniu 6 stycznia 2020 r.

Włochy nie zgłosiły pożyczki zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Ocena środka

Na obecnym etapie Komisja wstępnie uważa, że środek może stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

W szczególności na podstawie posiadanych informacji Komisja uważa, że pożyczka w wysokości 400 mln EUR mogła przynieść Alitalii korzyść gospodarczą w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Komisja ma wątpliwości, czy test prywatnego inwestora ma zastosowanie w niniejszej sprawie, a w każdym razie czy Włochy postępowały jak prywatny inwestor – czyli kierując się względami rentowności – przy udzielaniu spółce Alitalia pożyczki w wysokości 400 mln EUR, biorąc pod uwagę m.in. następujące okoliczności:

- niedawną historię finansową Alitalii, w szczególności fakt, że spółka nie zwróciła żadnej części pożyczki na kwotę 900 mln EUR udzielonej jej w 2017 r., ani nie zapłaciła odsetek od tej kwoty;
- ujemne przepływy pieniężne Alitalii;
- brak dowodów potwierdzających zdolność kredytową Alitalii na rynku;
- brak jakiegokolwiek alternatywnego badania dokonującego oceny interesu państwa włoskiego w zwiększeniu zaangażowania w spółkę Alitalia w celu zabezpieczenia sprzedaży aktywów spółki (w porównaniu ze scenariuszem likwidacji Alitalii), które to badanie prawdopodobnie skutkowałoby decyzją o nieudzieleniu pożyczki w wysokości 400 mln EUR.

Władze włoskie nie przedstawiły żadnych informacji, które pozwoliłyby Komisji ocenić zgodność pożyczki w wysokości 400 mln EUR z rynkiem wewnętrznym.

⁽¹⁾ Komunikat Komisji „Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji”, Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1.

⁽²⁾ *Decreto Legge 2 Dicembre 2019, n. 137 „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria”* (Dziennik Urzędowy Republiki Włoskiej z 2 grudnia 2019 nr 282).

⁽³⁾ *Legge 30 Gennaio 2020, n. 2 „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria”* (Dziennik Urzędowy Republiki Włoskiej z 31 stycznia 2020, seria ogólna, nr 25).

Ponieważ Komisja uznaje, że Alitalia jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, Komisja mogła ocenić zgodność pożyczki w wysokości 400 mln EUR wyłącznie jako pomocy na ratowanie i restrukturyzację w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji. Wytyczne te określają zasady i warunki stosowane do celów oceny zgodności pomocy na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Komisja doszła do wstępnego wniosku, że istnieją wątpliwości co do zgodności omawianych środków z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, między innymi z następujących powodów.

Włochy nie przedstawiły żadnych dowodów wskazujących na to, że pożyczka w wysokości 400 mln EUR została udzielona, aby przyczynić się do osiągnięcia jasno określonego celu leżącego we wspólnym interesie, jakim jest zapobieżenie trudnościom społecznym lub zaradzenie niedoskonałościom rynku poprzez przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa.

Ustalenie celu leżącego we wspólnym interesie jest warunkiem wstępnym dla analizy szeregu innych kryteriów zgodności określonych w sekcji 3 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji. W związku z powyższym na obecnym etapie postępowania nie można wykazać, że interwencja państwa była konieczna do osiągnięcia tego celu, pomoc była odpowiednia, kryterium efektu zachęty zostało spełnione, pomoc była ograniczona do minimum oraz że nie występują nadmierne negatywne skutki dla konkurencji i wymiany handlowej między państwami członkowskimi.

Ponadto w przypadku gdy upłynęło mniej niż 10 lat od przyznania beneficjentowi pomocy na ratowanie, pomocy na restrukturyzację lub tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego, Komisja nie zezwoli na przyznanie kolejnej pomocy (zasada „pierwszy i ostatni raz”). Biorąc pod uwagę fakt, że Alitalia mogła skorzystać z pomocy na ratowanie w formie pożyczek na kwotę 900 mln EUR przyznanych w 2017 r., jak wyjaśniono w decyzji o wszczęciu postępowania z 2018 r., Komisja ma poważne wątpliwości co do poszanowania zasady „pierwszy i ostatni raz”.

Z powodów określonych powyżej Komisja ma wątpliwości dotyczące zgodności przedmiotowego środka z rynkiem wewnętrznym i podjęła w związku z tym decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego pożyczki w wysokości 400 mln EUR.

Zgodnie z art. 16 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ⁽⁴⁾ wszelka niezgodna z prawem pomoc może podlegać odzyskaniu od beneficjenta.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

PISMO

Con la presente la Commissione desidera informare l'Italia che, dopo avere esaminato le informazioni a sua disposizione relative al prestito in oggetto, ha deciso di avviare il procedimento di cui all'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea („TFUE”).

1. PROCEDIMENTO

- (1) Nel maggio 2017 Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. in amministrazione straordinaria („Alitalia SAI”) e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria („Cityliner”, una controllata regionale interamente detenuta da Alitalia) sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi della normativa nazionale in materia di insolvenza con decreti del ministero dello Sviluppo economico italiano, rispettivamente del 2 e del 12 maggio 2017, e dichiarate insolventi con sentenze rese dal Tribunale di Civitavecchia l'11 e il 26 maggio 2017. Ai fini della presente decisione, Alitalia SAI e Cityliner sono congiuntamente citate come „Alitalia”.
- (2) Il 26 ottobre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge n. 124 „Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili” („decreto-legge 124/2019”) ⁽⁵⁾ il cui articolo 54 dispone la concessione, nel corso del 2019, di un prestito di 400 milioni di EUR a favore di Alitalia (il „prestito del 2019”).
- (3) Il 7 novembre 2019 un'impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la „prima denuncia”) con la quale asseriva che, con il prestito del 2019, l'Italia aveva concesso un aiuto di Stato illegale e incompatibile ad Alitalia.
- (4) Poiché il prestito del 2019 non era stato notificato, il 7 novembre 2019 la Commissione ha iscritto la denuncia nel registro degli aiuti di Stato non notificati.
- (5) Il 12 novembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una richiesta di informazioni relativa al presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia con allegata la prima denuncia affinché potessero formulare le loro osservazioni al riguardo.
- (6) Il 27 novembre 2019 una seconda impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la „seconda denuncia”) di contenuto analogo alla prima, ovvero nella quale si asseriva che il prestito del 2019 costituiva un aiuto di Stato illegale e incompatibile.
- (7) Il 2 dicembre 2019, il decreto-legge n. 137 „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria” („decreto-legge 137/2019”) ⁽⁶⁾ ha abrogato l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 e l'ha sostituito con una nuova disposizione che conferma la concessione del prestito del 2019.
- (8) Il 16 dicembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una lettera con la quale trasmetteva loro la seconda denuncia affinché potessero presentare eventuali osservazioni al riguardo e sollecitava una risposta immediata alla richiesta di informazioni del 12 novembre 2019.
- (9) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha replicato alla lettera della Commissione del 16 dicembre 2019. Nella risposta l'Italia ha fornito una sintesi dei principali sviluppi finanziari riguardanti Alitalia negli ultimi mesi del 2019 e ha affrontato alcuni punti sollevati nelle denunce in merito ai prestiti del 2019.

⁽⁵⁾ Decreto-legge 26 ottobre 2019, n. 124, „Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili” (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 252 del 26 ottobre 2019).

⁽⁶⁾ Decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria” (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 282 del 2 dicembre 2019).

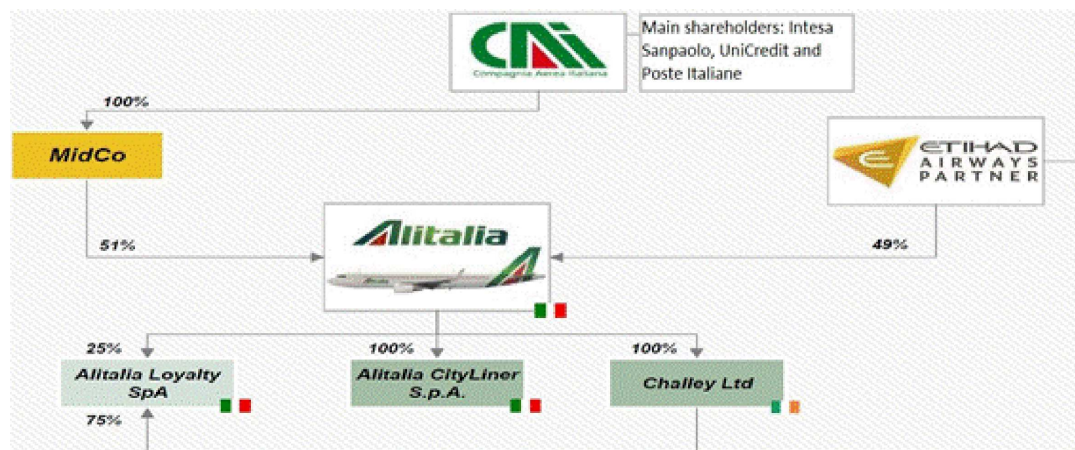
- (10) Il 30 gennaio 2020 la legge n. 2, „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria” (la „legge 2/2020”) ⁽⁷⁾, ha modificato e convertito il decreto-legge 137/2019.

2. IL BENEFICIARIO DEL PRESTITO DEL 2019

- (11) Il beneficiario del prestito del 2019 è Alitalia come definita al punto (1), ossia Alitalia SAI e Cityliner.
- (12) Alitalia SAI è una società operante nel settore del trasporto aereo, con sede a Fiumicino (Roma). È detenuta al 49 % da Etihad Investment Holding Company LLC e al 51 % da MIDCO S.p.A. („Midco”), la quale, a sua volta, è di proprietà al 100 % di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. („CAI”).
- (13) Quando è stata posta in amministrazione straordinaria, Alitalia SAI deteneva la totalità del capitale azionario di Alitalia Cityliner e di Challey Ltd („Challey”).
- (14) Cityliner è una compagnia aerea regionale interamente di proprietà di Alitalia SAI ⁽⁸⁾, che opera in qualità di fornitore di capacità di trasporto (*capacity provider*) per Alitalia SAI ⁽⁹⁾ coprendo una parte della rete a corto raggio.
- (15) Challey è una sub-holding con sede in Irlanda che controlla diverse altre sub-holding, anch'esse con sede in Irlanda (congiuntamente: le „controllate irlandesi”), le quali possiedono l'intera flotta di aeromobili registrati in Irlanda utilizzata sia da Alitalia SAI che da Cityliner nonché partecipazioni di minoranza in altre società partecipate. Cityliner è un'impresa „captive” il cui reddito e rendimento finanziario dipendono direttamente dalla società madre, Alitalia SAI, la quale è il partner commerciale quasi esclusivo di Cityliner. Challey e le controllate irlandesi non sono in amministrazione straordinaria. Il grafico 1 illustra la struttura dell'azionariato di Alitalia e la tabella 1 mostra l'azionariato di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. („CAI” ⁽¹⁰⁾, che detiene il 51 % di Alitalia SAI tramite Midco) al 16 ottobre 2017.

Grafico 1

Struttura dell'azionariato del gruppo Alitalia

⁽⁷⁾ Legge 30 gennaio 2020, n. 2, „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria” (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 25 del 31 gennaio 2020).

⁽⁸⁾ Cfr. il decreto del ministro dello Sviluppo economico del 12 maggio 2017, con il quale Cityliner è ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria, accessibile al pubblico sul sito Internet dell'amministrazione straordinaria: www.falcoweb.it/home/pdf/alitalia/estensione_procedura.pdf.

⁽⁹⁾ Cfr. il punto 85 a pagina 55 e segg. della „Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner” del 26 gennaio 2018 redatta dai commissari straordinari e pubblicata sul sito Internet della procedura di amministrazione straordinaria di Alitalia: http://www.falcoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf.

⁽¹⁰⁾ Tra gli azionisti principali di CAI con una partecipazione pari o inferiore all'1 % figurano Factorit S.p.A. (1 %), Macca Srl (0,96 %) e la quota residua di Air France-KLM (0,73 % rispetto al 25 % nel 2009).

Tabella 1

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019 Per quanto noto alla Commissione, la struttura dell'azionariato rimane invariata.

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019	Azionisti
Unicredit S.p.A	36,59
Intesa Sanpaolo	27,48
Banca Popolare di Sondrio Società Cooperativa per Azioni	9,11
Atlantia S.p.A	6,52
Banca Monte dei Paschi di Siena S.p.A	6,11
MPS Leasing & Factoring S.p.A	3,97
IMMSI S.p.A	2,18
Poste Italiane S.p.A	2,02
PIRELLI & C.S.P.A.	1,4
Altri azionisti con meno dell'1%	4,62
Totale	100

- (16) Dall'acquisizione da parte di CAI S.p.A. nel 2008, il gruppo Alitalia ha costantemente registrato perdite. Ciò si riflette nella situazione finanziaria di Alitalia SAI e Cityliner che costituiscono la maggior parte delle attività finanziarie del gruppo. All'inizio del 2017 il gruppo Alitalia ha cercato di rimettersi in carreggiata con un ambizioso piano di riduzione dei costi di oltre [...] di EUR (il „piano di risanamento”), gestito principalmente dal suo azionista esistente Etihad, che avrebbe dovuto spianare la strada a un finanziamento supplementare (2 miliardi di EUR, di cui 900 milioni di EUR di fondi nuovi). Il piano di risanamento doveva essere attuato mediante una procedura prefallimentare ⁽¹¹⁾ per la quale ⁽¹²⁾ era necessario ottenere l'accordo del personale ⁽¹³⁾. L'accordo è stato tuttavia respinto in esito a un referendum aziendale tenutosi il 24 aprile 2017, poiché le misure proposte per ridurre i costi del lavoro prevedevano, tra l'altro, un taglio salariale medio del [...] %. Dato che non è stato possibile attuare il piano di risanamento e gli azionisti non hanno apportato finanziamenti supplementari, Alitalia ha dichiarato fallimento a norma della legge fallimentare italiana.
- (17) Di conseguenza, nel maggio 2017 (cfr. il punto (1)) Alitalia SAI è stata posta in amministrazione straordinaria ⁽¹⁴⁾ e dichiarata insolvente con sentenza del Tribunale di Civitavecchia.

⁽¹¹⁾ Articolo 67 del Regio Decreto 16 marzo 1942, n. 267 — Disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 81 del 6 aprile 1942) (la „legge fallimentare italiana”).

⁽¹²⁾ Un „piano attestato di risanamento” a norma dell'articolo 67, comma 3, lettera d), della legge fallimentare italiana è una procedura per le imprese che si trovano in difficoltà finanziarie temporanee, ovvero difficoltà finanziarie che possono essere superate data la loro specifica natura reversibile e la disponibilità di risorse adeguate. Secondo tale procedura, gli sforzi di risanamento sono gestiti dall'impresa e non dal giudice.

⁽¹³⁾ Secondo la relazione dei commissari straordinari dell'11 luglio 2018, al 31 dicembre 2017, il gruppo Alitalia registrava 11 755 contratti di lavoro corrispondenti a 10 871 dipendenti a tempo pieno occupati presso Alitalia S.p.A. e Cityliner. Il 31 dicembre 2016 vi erano 10 781 equivalenti a tempo pieno alle dipendenze del gruppo Alitalia.

⁽¹⁴⁾ Alitalia e Cityliner sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi del decreto-legge 23 dicembre 2003, n. 347, „Misure urgenti per la ristrutturazione industriale di grandi imprese in stato di insolvenza (Gazzetta Ufficiale - Serie generale n. 298 del 24 dicembre 2003) in combinato disposto con il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270. „Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274” (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 185 del 9 agosto 1999). Il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270 disciplina la procedura di amministrazione straordinaria, ovvero una procedura di insolvenza per le grandi imprese finalizzata al salvataggio e alla conservazione del loro valore attraverso la prosecuzione delle attività fino alla ristrutturazione o alla cessione degli attivi. Le imprese sono ammesse all'amministrazione straordinaria solo qualora si ritenga possibile che ritrovino una situazione di redditività economica.

- (18) Alitalia SAI ha controllato la gestione di Cityliner e ne ha coordinato le attività fino all'ammissione alla procedura di amministrazione straordinaria. In seguito all'insolvenza di Alitalia SAI, anche Cityliner è stata dichiarata insolvente ⁽¹⁵⁾ e, ai sensi delle disposizioni che consentivano l'estensione dell'amministrazione straordinaria alle società del gruppo Alitalia ⁽¹⁶⁾, è stata ammessa all'amministrazione straordinaria.

3. IL PRESTITO DEL 2019

- (19) Il prestito del 2019 è stato disposto dall'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 (cfr. il punto (2)). Si tratta di un prestito di 400 milioni di EUR concesso a favore di Alitalia.
- (20) Ai sensi dell'articolo 54 del decreto-legge 124/2019, il prestito del 2019 è prioritario rispetto a ogni altro debito contratto da Alitalia in amministrazione straordinaria e rispetto a tutti i debiti contratti prima che Alitalia fosse posta in amministrazione straordinaria. Il prestito del 2019 è concesso con applicazione di interessi al tasso Euribor a sei mesi, maggiorato di 1 000 punti base, ed è da restituirsi entro sei mesi dall'erogazione.
- (21) Il 2 dicembre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge 137/2019 (cfr. il punto (7)) che abroga e sostituisce l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019. Il decreto-legge 137/2019 ha in sostanza ripreso le disposizioni su cui si fonda il prestito del 2019, specificando ad integrazione che lo scopo del prestito era di consentire di pervenire al trasferimento dei complessi aziendali facenti capo ad Alitalia. Il decreto-legge 137/2019 disponeva altresì che il programma di cessione fosse integrato da un piano di riorganizzazione volto a ristrutturare e razionalizzare le attività aziendali di Alitalia; tale piano doveva essere elaborato dal commissario straordinario ed era soggetto all'approvazione del ministero dello Sviluppo economico ai sensi dell'articolo 60 del decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270, „Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274” ⁽¹⁷⁾. Il termine per espletare la procedura necessaria per pervenire al trasferimento dei complessi aziendali di Alitalia, a seguito dell'esecuzione del piano di riorganizzazione, è stato fissato al 31 maggio 2020.
- (22) Con decreto del ministero dello Sviluppo economico di concerto con il ministero dell'Economia e delle finanze, del 21 dicembre 2019, è stata disposta l'erogazione integrale ad Alitalia del prestito del 2019.
- (23) La legge 30 gennaio 2020, n. 2, ha convertito il decreto-legge 137/2019. La legge 2/2020 apporta le seguenti modificazioni al decreto-legge 137/2019: i) precisa che il prestito e gli interessi devono essere rimborsati entro sei mesi dall'erogazione; ii) dispone che il programma elaborato dall'organo commissariale tenga conto dei livelli occupazionali e dell'unità operativa dei complessi aziendali.

4. INFORMAZIONI GENERALI

- (24) Prima dell'erogazione del prestito del 2019, nel maggio 2017 l'Italia aveva concesso ad Alitalia un prestito di 600 milioni di EUR ⁽¹⁸⁾ che nell'ottobre 2017 era stato integrato da un prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR (i "prestiti del 2017). La restituzione dei prestiti del 2017 era prevista rispettivamente entro il 5 novembre 2017 e il 31 dicembre 2018.
- (25) Al fine di elaborare il programma di cui all'articolo 54 del decreto legislativo 270/1999, i commissari straordinari hanno pubblicato nel maggio 2017 un invito per la raccolta di manifestazioni di interesse per l'acquisizione o la ristrutturazione dei complessi aziendali di Alitalia ⁽¹⁹⁾. Nell'agosto 2017 i commissari straordinari hanno inoltre lanciato una procedura di cessione, in un primo momento cercando di cedere le attività Alitalia attraverso una procedura di manifestazione di interesse. Il termine per il completamento della procedura di manifestazione di interesse al fine di consentire la cessione dei complessi aziendali facenti capo ad Alitalia è stato rinviato più volte e la procedura è stata infine convertita in una procedura negoziata. Le date di scadenza per il

⁽¹⁵⁾ Cfr. la pagina 57 e segg. della „Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner”, del 26 gennaio 2018, redatta dai commissari straordinari; cfr. anche la sentenza del 26 maggio 2019 che dichiara l'insolvenza di Cityliner. Tali documenti sono consultabili pubblicamente: http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/sentenza_cityliner.pdf; http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf

⁽¹⁶⁾ Come previsto all'articolo 81 del decreto-legge 270/1999. Cfr. il punto 1.

⁽¹⁷⁾ Cfr. la nota 1.

⁽¹⁸⁾ Il prestito iniziale del 2017 a favore di Alitalia era stato disposto dal decreto-legge 2 maggio 2017, n. 55 („Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia S.p.A.”) (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 2 maggio 2017). Sebbene il decreto-legge 55/2017 sia scaduto e sia divenuto nullo perché non convertito in legge entro il termine previsto, i suoi effetti sono stati mantenuti dalla legge 21 giugno 2017, n. 96.

⁽¹⁹⁾ Conformemente agli orientamenti previsti dal decreto legislativo 270/1999, articolo 27, comma 2, lettere a), b) e b bis).

rimborso dei prestiti del 2017 sono state sincronizzate ⁽²⁰⁾ e prorogate diverse volte. Da ultimo il decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34 ⁽²¹⁾ ha disposto, tra l'altro, la proroga del rimborso dei prestiti del 2017 fino a quando i compendi aziendali di Alitalia non sarebbero stati ceduti dall'amministrazione straordinaria e ha sospeso l'ulteriore cumulo di interessi sui prestiti del 2017.

- (26) A ogni proroga delle date di scadenza del rimborso dei prestiti del 2017 è corrisposto il rinvio del relativo termine per l'espletamento della procedura della cessione dei complessi aziendali di Alitalia. Il termine per presentare un'offerta vincolante è stato rinviato a più riprese, da ultimo al 21 novembre 2019. Poiché entro tale termine non sono presentate offerte vincolanti, la summenzionata procedura di cessione è stata considerata fallita ⁽²²⁾.
- (27) Il 2 dicembre 2019, con il decreto-legge 137/2019, è stato disposto di adottare una nuova procedura di cessione da associare a un piano di riorganizzazione e di espletare entro il 31 maggio 2020 le procedure necessarie per la cessione dei complessi aziendali di Alitalia a seguito dell'attuazione di detto piano.

5. SINTESI DELLA DECISIONE DI AVVIO DEL PROCEDIMENTO DEL 2018 RELATIVA AI PRESTITI DEL 2017

- (28) Nel 2017 e nel 2018 la Commissione ha ricevuto una serie di denunce nelle quali si asseriva che i prestiti del 2017 e le rispettive proroghe costituivano aiuti di Stato illegali e incompatibili.
- (29) Il 23 gennaio 2018 l'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuti per il salvataggio ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (gli „orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione”) ⁽²³⁾.
- (30) Con lettera del 23 aprile 2018, la Commissione ha informato l'Italia della propria decisione di avviare il procedimento a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, in relazione ai prestiti del 2017 (la „decisione di avvio del procedimento del 2018”) ⁽²⁴⁾.
- (31) La Commissione ha concluso in via provvisoria che: i) i prestiti del 2017 possono aver costituito aiuti di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE; ii) sussistevano seri dubbi circa la compatibilità con il mercato interno dei prestiti del 2017.
- (32) In particolare, a parere della Commissione era possibile che i prestiti del 2017 avessero conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. A parere della Commissione, le autorità italiane non avevano suffragato con elementi di prova l'affermazione secondo cui, nel concedere i prestiti del 2017, l'Italia avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato.
- (33) La Commissione ha ritenuto che Alitalia fosse un'impresa in difficoltà ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione ed è giunta in via provvisoria alla conclusione che sussistevano seri dubbi circa la compatibilità dei prestiti del 2017 con il mercato interno.

6. LA POSIZIONE DELLE DENUNCIANTI IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (34) Nelle loro osservazioni relative al prestito del 2019, le denuncianti sostengono che tale prestito costituisce un aiuto di Stato illegale e incompatibile.

⁽²⁰⁾ Tramite il decreto-legge 27 aprile 2018, n. 38.

⁽²¹⁾ Decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34, „Misure urgenti di crescita economica e per la risoluzione di specifiche situazioni di crisi” (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 30 aprile 2019). Il decreto-legge 34/2019 è stato convertito dalla legge 28 giugno 2019, n. 58 (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 151 del 29 giugno 2019 - Suppl. Ordinario n. 26).

⁽²²⁾ Nelle osservazioni presentate il 6 gennaio 2020, al punto 2, lettera b), le autorità italiane hanno dichiarato che non era loro pervenuta alcuna offerta finale entro il termine stabilito dalla legge. La notizia è stata diffusa anche dalla stampa: si veda ad esempio „Il Corriere della sera” del 21 novembre 2019: „Alitalia, il salvataggio salta ancora: ottavo rinvio per la cordata”; „la Repubblica” del 20 novembre 2019: „Si ferma la cordata Fs-Atlantia. Alitalia verso l'ottavo rinvio”; „la Repubblica” del 26 novembre 2019: „Alitalia, la resa del governo. Patuanelli: la soluzione di mercato non c'è”.

⁽²³⁾ Comunicazione della Commissione — Orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (GU C 249 del 31.7.2014, pag. 1).

⁽²⁴⁾ Aiuti di Stato — Italia — Aiuto di Stato SA.48171 (2018/C) (ex 2018/NN, ex 2017/FC) — Presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia — Invito a presentare osservazioni a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2018/2357) (GU C 256, del 20.7.2018, pag. 4).

- (35) Le denuncianti affermano che il prestito del 2019 costituisce un aiuto di Stato poiché il governo italiano non ha agito come un investitore operante in un'economia di mercato. Dato che, nonostante i prestiti del 2017, la situazione economica di Alitalia non è migliorata, e alla luce della storia di Alitalia, secondo le denuncianti i dubbi già espressi dalla Commissione nella decisione di avvio del 2018 sui prestiti del 2017 si applicherebbero a maggior ragione al prestito del 2019 ⁽²⁵⁾. A loro avviso, nessun investitore operante in un'economia di mercato attento ai problemi di redditività sarebbe stato infatti disposto ad aumentare la propria esposizione creditizia fornendo tali nuovi finanziamenti senza garanzia alcuna in merito alla remunerazione del capitale investito.
- (36) Le denuncianti ritengono che il prestito statale concesso dal governo italiano ad Alitalia abbia senza alcun dubbio conferito un vantaggio ad Alitalia, abbia inciso in modo rilevante sugli scambi tra Stati membri e falsato la concorrenza, dato che Alitalia è in concorrenza con altre compagnie aeree dell'UE. A loro parere, il prestito del 2019 avrebbe di fatto consentito alla società di rimanere operativa nonostante il protrarsi della difficile situazione finanziaria e di mantenere e persino aumentare la propria quota di mercato grazie all'incremento delle capacità e all'apertura di determinate rotte, mettendola così in grado di continuare ad applicare una politica tariffaria più aggressiva di quella che avrebbe potuto praticare senza il prestito del 2019 e causando gravi danni alle società concorrenti che operavano sulle medesime rotte senza sovvenzioni pubbliche.
- (37) In particolare, le denuncianti sottolineano che, nonostante i cospicui contributi pubblici ricevuti, Alitalia non è stata in grado di effettuare alcuna ristrutturazione, non riuscendo a diventare redditizia né a ridurre i costi o i debiti.
- (38) Le denuncianti sostengono che il prestito del 2019 è incompatibile con il mercato interno. Diversi criteri di compatibilità definiti negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione non sono stati rispettati.

7. LA POSIZIONE DELLE AUTORITÀ ITALIANE IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (39) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha risposto a una serie di punti sollevati nelle denunce, asserendo al contempo che il prestito del 2019 rappresenta un sostegno finanziario a favore di Alitalia. In primo luogo, l'Italia ha affermato che lo strumento giuridico oggetto delle denunce, vale a dire il decreto-legge 124/2019, non era stato convertito in legge ed era pertanto privo di efficacia *ab initio*. Secondo l'Italia lo strumento giuridico alla base del prestito del 2019 è il decreto-legge 137/2019, il cui oggetto è diverso da quello del decreto-legge 124/2019, in quanto il nuovo finanziamento ivi previsto era subordinato al ripristino della redditività a lungo termine attraverso la cessione della società ristrutturata. Le denunce sarebbero pertanto prive di oggetto.
- (40) A parere dell'Italia il prestito del 2019 non costituiva un aiuto illegale, bensì una tranche supplementare dell'aiuto notificato nel gennaio 2018 (cfr. il punto (29)), rappresentando quindi un'estensione dei prestiti del 2017. Secondo l'Italia, tale prestito non era pertanto soggetto all'obbligo di sospensione dell'aiuto ai sensi dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE. Di conseguenza, l'Italia ha espresso il parere che il prestito del 2019 debba essere esaminato nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del procedimento del 2018.

8. VALUTAZIONE

8.1. Osservazioni preliminari

- (41) La Commissione è dell'avviso che anche se le denunce fossero ritenute senza oggetto, tale conclusione non avrebbe alcun effetto materiale sulla presente indagine. A norma dell'articolo 12 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio, del 13 luglio 2015, recante modalità di applicazione dell'articolo 108 del trattato sul funzionamento dell'Unione europea ⁽²⁶⁾ (il „regolamento di procedura”), la Commissione può, di propria iniziativa, esaminare informazioni su presunti aiuti illegali provenienti da qualsiasi fonte.
- (42) Inoltre, l'Italia ha sostenuto che il prestito del 2019 è in realtà una tranche aggiuntiva dei prestiti del 2017 e che pertanto la Commissione dovrebbe esaminare il prestito del 2019 nell'ambito dell'indagine aperta con decisione di avvio del 2018.

⁽²⁵⁾ La denuncia contiene copia di un'intervista al vicepresidente della Banca europea per gli investimenti, pubblicata da Radiocor Economia il 26 settembre 2019, in cui si affermava che Alitalia non aveva ancora le caratteristiche necessarie per essere finanziabile dalle banche.

⁽²⁶⁾ GUL 248 del 24.9.2015, pag. 9.

- (43) Per corroborare tale argomentazione, l'Italia ha richiamato il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato ⁽²⁷⁾, il quale dispone che „più interventi consecutivi dello Stato possono essere considerati un solo intervento ai fini dell'applicazione dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato. Ciò può verificarsi, in particolare, nel caso in cui interventi consecutivi siano connessi tra loro — segnatamente per la loro cronologia, il loro scopo e la situazione dell'impresa al momento in cui si verificano — in modo tanto stretto da renderne impossibile la dissociazione”. Secondo l'Italia, è impossibile dissociare il prestito del 2019 dai prestiti del 2017 dato che le argomentazioni esposte nel decreto-legge 137/2019 per la concessione del prestito del 2019 corrispondono alle motivazioni addotte per la concessione dei prestiti del 2017 nei corrispondenti atti legislativi che dispongono i prestiti del 2017.
- (44) La Commissione osserva che il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato stabilisce anche: „[p]er contro, se l'intervento successivo è stato il risultato di eventi impreveduti all'epoca del primo intervento, le due misure dovrebbero in linea di principio essere valutate separatamente.” (corsivo e sottolineatura aggiunti).
- (45) La Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 sia separabile dai prestiti del 2017 per i motivi indicati di seguito.
- (46) In primo luogo, il decreto-legge 148/2017, con il quale l'Italia ha concesso il prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR, afferma esplicitamente che si tratta di un aumento del finanziamento statale di 600 milioni di EUR già erogato nel maggio 2017 fino a raggiungere l'importo di 900 milioni di EUR ⁽²⁸⁾. Per contro, il decreto-legge 124/2019, il decreto-legge 137/2019 o la legge 2/2020 non fanno alcun riferimento ad un eventuale collegamento con i prestiti concessi nel 2017.
- (47) In secondo luogo, per quanto riguarda la cronologia, la Commissione osserva che, mentre i prestiti del 2017 sono stati concessi a distanza di sei mesi l'uno dall'altro, il prestito del 2019 è stato concesso due anni dopo il prestito precedente. Il prestito del 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017, in quanto si è reso necessario solo molto tempo dopo i prestiti del 2017 e si riferisce al finanziamento di costi che non potevano ragionevolmente essere previsti nel momento in cui Alitalia era stata inizialmente ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria ⁽²⁹⁾.
- (48) In terzo luogo, i termini dei prestiti del 2017 e del prestito del 2019 sono sostanzialmente diversi. Da un lato, la data di scadenza per la restituzione dei prestiti del 2017 è stata rinviata *sine die* fino a dopo la vendita delle attività di Alitalia. Per contro, la data di scadenza per la restituzione del prestito del 2019 è attualmente fissata a sei mesi dalla sua erogazione. Dall'altro, dal maggio 2019, nessun ulteriore interesse sta maturando sui prestiti del 2017, mentre l'interesse è previsto sul prestito del 2019.
- (49) La Commissione conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017 e che occorra avviare un distinto procedimento di indagine formale in merito al prestito del 2019.

8.2. Presenza di aiuti di Stato

- (50) In virtù dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato, „sono incompatibili con il mercato interno, nella misura in cui incidano sugli scambi tra Stati membri, gli aiuti concessi dagli Stati, ovvero mediante risorse statali, sotto qualsiasi forma che, favorendo talune imprese o talune produzioni, falsino o minaccino di falsare la concorrenza”.
- (51) Ne consegue che affinché una misura possa costituire un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1 del TFUE, devono essere soddisfatti i criteri cumulativi elencati di seguito: i) deve essere concessa dallo Stato o mediante risorse statali ed essere imputabile allo Stato; ii) deve conferire un vantaggio ad un'impresa; iii) deve essere selettiva, ossia favorire talune imprese o la produzione di determinati beni; iv) deve falsare o minacciare di falsare la concorrenza ed essere atta a incidere sugli scambi tra Stati membri ⁽³⁰⁾.

⁽²⁷⁾ Comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato di cui all'articolo 107, paragrafo 1, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2016/2946) (GU C 262 del 19.7.2016, pag. 1).

⁽²⁸⁾ L'articolo 12, comma 2, del decreto-legge 148/2017 dispone che „... l'ammontare del finanziamento ... è incrementato di 300 milioni di euro, da erogarsi nell'anno 2018”.

⁽²⁹⁾ Cfr., in proposito, la decisione della Commissione del 19 dicembre 2012 nel caso SA.35378 *Financing of Berlin Brandenburg Airport*, Germania (GU C 36 dell'8.2.2013, pag. 10), punti da 14 a 33.

⁽³⁰⁾ Sentenza del 2 settembre 2010, *Commissione/Deutsche Post*, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punto 39 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.1. *Nozione di impresa*

- (52) Alitalia SAI è un'impresa privata con sede in Italia che opera e fornisce servizi nel settore del trasporto aereo. È un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE ⁽³¹⁾. Anche Cityliner è una società privata che opera nel settore del trasporto aereo e fornisce servizi di trasporto di passeggeri a livello regionale; anch'essa è un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

8.2.2. *Imputabilità e risorse statali*

- (53) Per configurarsi come aiuto di Stato, una misura deve essere imputabile allo Stato ed essere finanziata mediante risorse statali.
- (54) Poiché il prestito del 2019 è concesso mediante atti legislativi (cfr. la sezione 3), la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito sia imputabile allo Stato italiano. Inoltre, poiché esso è finanziato dal bilancio dello Stato, la Commissione conclude in via provvisoria che sia stato concesso mediante risorse statali.

8.2.3. *Selettività*

- (55) Per essere considerata un aiuto di Stato una misura deve essere specifica o selettiva, nel senso di avvantaggiare soltanto certe imprese o la produzione di certi beni.
- (56) Il prestito del 2019 è stato concesso in modo specifico ad Alitalia. Pertanto, esso è stato concesso, su base esclusivamente ad hoc, a due specifiche imprese appartenenti al medesimo gruppo e non era disponibile per altre imprese attive nel settore del trasporto aereo italiano che si trovano in una situazione di diritto e di fatto analoga, o in altri settori. Nessuna società comparabile era ammessa a beneficiare di misure simili a quelle concesse e, pertanto, nessuna di tali società ha ricevuto un vantaggio analogo.
- (57) Inoltre, come stabilito dalla Corte, in caso di concessione di un aiuto individuale, l'individuazione del vantaggio economico (cfr. la sezione 8.2.4) consente, in linea di principio, di presumerne la selettività ⁽³²⁾.
- (58) Conseguentemente la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 ha natura selettiva.

8.2.4. *Vantaggio*

- (59) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, per vantaggio s'intende un beneficio economico che un'impresa non avrebbe potuto ottenere in condizioni normali di mercato, ossia in assenza di un intervento dello Stato ⁽³³⁾.
- (60) Secondo la giurisprudenza dell'Unione europea, le operazioni economiche realizzate da un ente pubblico non conferiscono un vantaggio e pertanto non costituiscono aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, se hanno luogo in normali condizioni di mercato ⁽³⁴⁾. Al fine di determinare se un'operazione è stata eseguita in tali condizioni, la Commissione applica il principio dell'operatore in un'economia di mercato, che è stato sviluppato in relazione a diverse operazioni economiche. La Commissione esaminerà dapprima se il criterio dell'operatore in un'economia di mercato è applicabile e, in caso affermativo, lo applicherà al prestito statale del 2019.

⁽³¹⁾ Sulla definizione di impresa si richiama la sezione 2 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato, in particolare il punto 7: "Secondo la costante giurisprudenza della Corte di giustizia, la nozione di impresa abbraccia qualsiasi ente che esercita un'attività economica ....

⁽³²⁾ Cfr. sentenza del 4 giugno 2015, *Commissione/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, punto 60.

⁽³³⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punto 60; Sentenza del 29 aprile 1999, *Spagna/Commissione*, C-342/96, EU:C:1999:210, punto 41.

⁽³⁴⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punti 60 e 61.

8.2.4.1. Applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (61) La Commissione esaminerà l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato sotto due aspetti, per valutare i) se lo Stato ha agito in qualità di autorità pubblica anziché come operatore economico al momento della concessione dei prestiti e ii) se l'Italia ha presentato elementi di prova ex ante sufficienti per dimostrare di aver agito come un operatore economico.
- (62) In primo luogo, la Commissione ricorda che la Corte di giustizia ha stabilito che l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato dipende, in definitiva, dal fatto che lo Stato membro interessato concede, nella sua qualità di azionista e non nella sua qualità di potere pubblico, un vantaggio economico a un'impresa a esso appartenente ⁽³⁵⁾. Gli interventi dello Stato diretti ad onorare gli obblighi che ad esso incombono come autorità pubblica non si possono paragonare a quelli di un operatore in un'economia di mercato ⁽³⁶⁾.
- (63) I comunicati stampa rilasciati dopo la concessione del prestito indicherebbero che l'Italia sembrava basarsi su considerazioni che un operatore di mercato non avrebbe tenuto in considerazione.
- (64) Il 28 novembre 2019, il ministro dello Sviluppo economico ha dichiarato che Alitalia „non fallirà, mi sento di poterlo garantire” ⁽³⁷⁾.
- (65) Il 17 dicembre 2019 lo stesso ministro ha dichiarato alla stampa che „ci sono criticità [con riguardo ad Alitalia] da affrontare in modo serio”, partendo dal fatto che „non prendo in considerazione l'idea di mettere aerei a terra” ⁽³⁸⁾.
- (66) In secondo luogo, quando uno Stato membro invoca il criterio dell'operatore in un'economia di mercato nel procedimento amministrativo, spetta allo Stato membro stesso „provare inequivocabilmente e sulla base di elementi oggettivi, verificabili e contemporanei, che la misura attuata rientrava nella sua qualità di azionista e che è fondata sulle valutazioni economiche preliminari richieste” ⁽³⁹⁾. Tali elementi devono fare chiaramente apparire che lo Stato membro interessato ha preso, preliminarmente o simultaneamente alla concessione del beneficio economico, la decisione di procedere, con la misura effettivamente posta in essere, ad un investimento nell'impresa pubblica controllata.
- (67) Inoltre, „ai fini della valutazione della questione di sapere se la stessa misura sarebbe stata adottata, in normali condizioni di mercato, da un investitore privato operante in una situazione la più analoga possibile a quella dello Stato, devono essere presi in considerazione unicamente i benefici e gli obblighi connessi alla posizione di quest'ultimo nella sua qualità di azionista, ad esclusione di quelli connessi alla sua qualità di potere pubblico” ⁽⁴⁰⁾.
- (68) Nonostante le richieste della Commissione l'Italia non ha presentato alcun documento che dimostri che lo Stato, prima di concedere il prestito del 2019, ha effettuato una valutazione della potenziale redditività dell'investimento e della probabilità della restituzione di tale prestito.
- (69) Per questi motivi, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non potesse essere applicabile allo Stato per quanto riguarda il prestito del 2019 in quanto: i) concedendo il prestito del 2019 ad Alitalia, l'Italia sembra aver agito in veste di autorità pubblica, e ii) in ogni caso, l'Italia non ha assolto l'onere di dimostrare di aver effettuato una valutazione ex ante della redditività di tale prestito.

⁽³⁵⁾ Sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/RDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punti 79-82 e 87.

⁽³⁶⁾ Sentenza del 15 dicembre 2009, *EDF/Commissione*, T-156/04, EU:T:2009:505, punto 228.

⁽³⁷⁾ https://www.ilmessaggero.it/economia/news/alitalia_patuanelli_non_fallira_nazionalizzazione_non_negativa-4892078.html

⁽³⁸⁾ http://www.rainews.it/dl/rainews/articoli/Alitalia-Leogrande-domani-entrero-in-azienda-non-faro-disastri-45f19058-ff0f-42d2-9532-5446204b197d.html?refresh_ce

⁽³⁹⁾ Sentenza del 16 gennaio 2018, *EDF / Commissione*, T-747/15, EU:T:2018:6, punto 142, e sentenza del 19 dicembre 2019, *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 48.

⁽⁴⁰⁾ Sentenza del 19 dicembre 2019 *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 47, e sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione / EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 79 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.4.2 Applicazione del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (70) Per completezza, anche se nella sezione 8.2.4.1 la Commissione ha concluso in via provvisoria che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non è applicabile, la Commissione ha esaminato, in subordine, se detto criterio sarebbe stato soddisfatto.
- (71) L'elemento dirimente è piuttosto stabilire se, nel concedere il prestito, gli enti pubblici abbiano o non abbiano agito come avrebbe agito un operatore in un'economia di mercato in una situazione analoga. Inoltre, il comportamento economico può essere diverso a seconda che esista o no un'esposizione nei confronti dell'impresa. Tuttavia, se l'ente pubblico non avesse agito come un operatore in un'economia di mercato, l'impresa beneficiaria avrebbe ricevuto un vantaggio economico che non avrebbe ottenuto in condizioni di mercato normali ⁽⁴¹⁾ e che l'ha posta in una posizione più favorevole rispetto ai suoi concorrenti ⁽⁴²⁾.
- (72) Sulla base delle informazioni di cui dispone, concernenti la situazione finanziaria di Alitalia e le circostanze in cui il prestito del 2019 è stato concesso nell'ottobre 2019, la Commissione dubita che le condizioni alle quali è stato concesso il prestito del 2019 soddisfino il criterio dell'operatore in un'economia di mercato e che l'Italia, nel concedere detto prestito ad Alitalia, abbia agito come un creditore prudente, guidato da considerazioni di redditività.
- (73) In primo luogo, la Commissione in via provvisoria ritiene improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto a concedere ad Alitalia ulteriori finanziamenti vista la situazione di Alitalia nell'ottobre 2019 e i recenti avvenimenti che la riguardano. Come descritto nella sezione 2, Alitalia era stata dichiarata insolvente nel maggio 2017 e ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Aveva ricevuto i prestiti del 2017, che sono stati oggetto di numerose proroghe.
- (74) In base alle informazioni pubblicamente disponibili, Alitalia ha continuato a registrare flussi di cassa negativi da quando è stata posta in amministrazione straordinaria, che hanno generato una perdita di 224 milioni di EUR nel 2018 ⁽⁴³⁾.
- (75) In secondo luogo, non è stata fornita alcuna prova dell'affidabilità creditizia di Alitalia sul mercato. Non è stato dimostrato che nel 2019 alcuna banca o altra istituzione finanziaria avrebbe aperto una linea di credito simile a quella concessa ad Alitalia. Le autorità italiane non hanno neppure presentato elementi a riprova del fatto che concedendo il prestito del 2019 lo Stato italiano, come creditore privato, aveva agito in modo finanziariamente prudente, a fronte dello scenario controfattuale, ossia la probabile liquidazione di Alitalia.
- (76) In terzo luogo, nella decisione di avvio del 2018 (cfr. il punto (30)), la Commissione ha osservato che le offerte relative al patrimonio di Alitalia sembravano insufficienti a coprire la restituzione dei prestiti del 2017 in aggiunta alla disponibilità di cassa prevista alla scadenza iniziale. A maggior ragione, pertanto, sembra meno probabile che il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a coprire la restituzione del prestito del 2019.
- (77) In quarto luogo, nonostante la richiesta scritta dei servizi della Commissione, le autorità italiane non hanno fornito alcuna prova che dimostri che al momento della concessione del prestito del 2019 il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a garantirne la restituzione.
- (78) La Commissione ritiene improbabile che un operatore privato avrebbe concesso i prestiti iniziali del 2017 visto che Alitalia avrebbe dovuto essere ceduta entro il novembre 2017; a maggior ragione, è ancora più improbabile che tale creditore avrebbe concesso un prestito aggiuntivo nel 2019 dopo il fallimento completo della procedura di cessione registrato fino a quel momento. Il continuo rinvio del completamento della procedura di cessione, le ripetute proroghe delle date di scadenza dei prestiti del 2017 senza il versamento di alcun interesse e la sospensione della restituzione, avrebbero probabilmente segnalato a un creditore privato che le prospettive di cessione di Alitalia erano addirittura peggiori di quanto inizialmente previsto.

⁽⁴¹⁾ Sentenza del 6 marzo 2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale e Land Nordrhein-Westfalen/Commissione*, (West-LB) T-228/99 e T-233/99, EU:T:2003:57, punto 208.

⁽⁴²⁾ Cfr., in tal senso, la sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 90 e la sentenza del 15 marzo 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, EU:C:1994:100, punto 14; sentenza del 19 maggio 1999, *Italia/Commissione*, C-6/97, EU:C:1999:251, punto 16.

⁽⁴³⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/audizione27032019.pdf>

- (79) In quinto luogo, appare improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto ad aumentare la propria esposizione, a meno che non avesse avuto validi motivi per ritenere che, in considerazione della sua precedente esposizione, le sue perdite economiche sarebbero state ancora maggiori in mancanza del prestito concesso nel 2019. Nella fase attuale non vi è nulla che comprovi una tale situazione.
- (80) La Commissione ritiene che al momento di decidere se concedere il prestito del 2019, un operatore in un'economia di mercato avrebbe quindi valutato il suo interesse finanziario ad aumentare di 400 milioni di EUR l'esposizione verso Alitalia, tenendo debitamente conto della precedente esposizione di 900 milioni di EUR più interessi relativa alla precedente concessione dei prestiti del 2017. Tale operatore avrebbe pertanto valutato lo scenario controfattuale rispetto alla concessione del prestito del 2019 attraverso il confronto con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (81) In caso di liquidazione, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe potuto aspettarsi di recuperare, presumendo l'assenza di altri importanti debiti contratti da Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria, il valore di liquidazione delle attività di Alitalia (al netto delle spese procedurali) e il saldo di cassa disponibile. Tali proventi netti avrebbero consentito di coprire una parte dell'importo del capitale dei prestiti del 2017 per 900 milioni di EUR più gli interessi contrattuali maturati e dovuti per il semestre iniziale (circa 150 milioni di EUR ⁽⁴⁴⁾).
- (82) Per contro, per concedere il prestito aggiuntivo di 400 milioni di EUR, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe considerato il fatto che le uniche prospettive di rimborso dei prestiti potevano derivare dalla cessione delle attività di Alitalia, cessione che avrebbe richiesto tempi più lunghi e avrebbe generato ulteriori deflussi di cassa operativi negativi nonché interessi finanziari sui prestiti del 2017 e sul prestito del 2019.
- (83) Un operatore in un'economia di mercato avrebbe avuto interesse ad aumentare l'esposizione verso Alitalia solo se i proventi della cessione attesi, insieme alla liquidità disponibile al momento della cessione (stimata pari al saldo di cassa a ottobre 2019 più il flusso di cassa operativo negativo nel periodo operativo aggiuntivo di Alitalia), fossero stati almeno superiori alla liquidazione più i costi finanziari aggiuntivi nel periodo in questione.
- (84) Alla domanda della Commissione di fornire elementi di prova a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato del prestito del 2019, l'Italia non è riuscita a dimostrare di aver valutato detta conformità. La Commissione ritiene che nessun operatore in un'economia di mercato avrebbe effettuato l'operazione in assenza di uno studio controfattuale dettagliato volto a confrontare l'interesse ad accrescere l'esposizione verso Alitalia per realizzarne la cessione con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (85) Conseguentemente, la Commissione conclude, in via preliminare, che il prestito del 2019 non è conforme al principio dell'operatore in un'economia di mercato.

8.2.4.2.1. Esposizione precedente dello Stato in qualità di azionista di Alitalia

- (86) Come indicato al punto (24), nel 2017 l'Italia ha concesso ad Alitalia un importo di 900 milioni di EUR dopo che l'impresa era stata ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Pertanto, lo Stato era già esposto nei confronti di Alitalia per un importo di 900 milioni di EUR (senza contare i 150 milioni di EUR di interessi maturati) nel momento in cui ha deciso di concedere il prestito di 400 milioni di EUR.
- (87) Nella presente sottosezione, la Commissione valuta in via preliminare se sia pertinente considerare altre esposizioni precedenti, diverse dai prestiti del 2017, per valutare se il prestito del 2019 sia conforme al criterio dell'operatore in un'economia di mercato.

⁽⁴⁴⁾ Calcolo preliminare basato su: i) tasso di interesse Euribor a 6 mesi più 1 000 punti base; e, ii) date di concessione e di esborso dei prestiti.

- (88) Lo Stato italiano era detentore di una precedente esposizione nei confronti di Alitalia in qualità di azionista indiretto: infatti, lo Stato italiano detiene il 65 % di Poste Italiane assieme alla Cassa Depositi e Prestiti (35 %), anch'essa di proprietà statale, e Poste Italiane stessa possedeva il 2 % di CAI, che a sua volta controllava il 51 % di Alitalia SAI. Di conseguenza, lo Stato italiano era azionista indiretto di Alitalia, di cui deteneva una quota pari all'1 % circa.
- (89) La Commissione ritiene in via provvisoria che questa esposizione indiretta e relativamente di minoranza nei confronti di Alitalia non potesse giustificare l'intervento dell'Italia volto ad aumentare la sua esposizione verso Alitalia mediante il prestito concesso nel 2019: infatti, Alitalia era stata sottoposta ad amministrazione straordinaria e qualsiasi creditore in un'economia di mercato avrebbe ritenuto irrilevante mantenere una partecipazione così modesta al momento di decidere se concedere tale prestito a rischio.
- (90) I rischi associati alla restituzione del prestito del 2019 sono molto elevati, dal punto di vista di un azionista, se si tiene conto della mancanza di una prospettiva di risanamento: la riuscita di una ristrutturazione di Alitalia era infatti molto incerta dopo la bocciatura del piano di risanamento da parte dei dipendenti (cfr. il punto (16)). Inoltre, gli azionisti sarebbero stati gli ultimi ad essere rimborsati in base all'ordinanza di ripartizione dei potenziali proventi di una (eventuale) procedura di cessione delle attività di Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria. Tenuto conto dell'importo dei debiti finanziari pre-insolvenza, era quindi improbabile che gli azionisti di Alitalia recuperassero alcunché in caso di cessione delle attività della compagnia aerea.
- (91) Questo ragionamento è ulteriormente confermato dal fatto che nessun altro azionista di Alitalia, come le banche Intesa o Unicredit o gli operatori industriali Atlantia, Etihad o Air France-KLM, abbia concesso un prestito ad Alitalia dopo l'entrata di quest'ultima in amministrazione straordinaria.
- (92) Inoltre, la Commissione osserva che lo Stato italiano non ha addotto il motivo della posizione quale creditore di mercato pre-insolvenza di Alitalia a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato nei confronti del prestito concesso nel 2019 ad Alitalia.
- (93) In conclusione, la Commissione conclude in via preliminare che un operatore in un'economia di mercato che si fosse trovato nella situazione dello Stato italiano non avrebbe tenuto conto della propria potenziale esposizione indiretta come azionista indiretto di minoranza di Alitalia al momento di decidere se concedere il prestito nel 2019 alla compagnia aerea, ma avrebbe tenuto conto soltanto della sua esposizione di 900 milioni di EUR derivante dai prestiti del 2017.

8.2.4.3 Conclusioni provvisorie in merito all'esistenza di un vantaggio

- (94) Innanzitutto la Commissione conclude in via provvisoria che il principio dell'operatore in un'economia di mercato non sembra applicabile al prestito concesso nel 2019. In secondo luogo, anche supponendo che tale criterio fosse applicabile, la Commissione dubita che tale criterio sia soddisfatto per quanto riguarda il prestito del 2019.
- (95) Di conseguenza, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 ha conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. L'Italia è invitata a fornire tutti i documenti e le prove pertinenti a sostegno delle sue dichiarazioni secondo le quali avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato quando ha concesso il prestito del 2019.

8.2.5. Potenziale distorsione della concorrenza e conseguenze sugli scambi tra Stati membri

- (96) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, una misura costituisce aiuto di Stato quando falsa o minaccia di falsare la concorrenza o incide sugli scambi tra Stati membri.

- (97) Si ritiene che una misura concessa da uno Stato falsi o minacci di falsare la concorrenza qualora sia atta a migliorare la posizione del destinatario nei confronti di altre imprese concorrenti ⁽⁴⁵⁾. È dunque sufficiente che l'aiuto consenta al beneficiario di mantenere una posizione concorrenziale più forte di quella in cui si troverebbe se l'aiuto non fosse stato concesso.
- (98) Secondo la relazione trimestrale del commissario straordinario di Alitalia, pubblicata nel settembre 2018 ⁽⁴⁶⁾, il mercato italiano del trasporto aereo di passeggeri, in cui Alitalia è principalmente attiva, è altamente competitivo ed è caratterizzato, tra l'altro, da un'alta penetrazione dei vettori *low cost* sul mercato domestico (la più elevata in Europa) e intraeuropeo.
- (99) La Commissione conclude pertanto, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 sia tale da incidere sugli scambi tra Stati membri poiché riguarda Alitalia, segnatamente Alitalia SAI e Cityliner, la cui attività di trasporto, per sua natura, concerne numerosi Stati membri. Inoltre, il prestito del 2019 è anche atto a falsare o minacciare di falsare la concorrenza nel mercato unico, poiché riguarda solo due imprese che si trovano in concorrenza con altre compagnie aeree nella rete europea.

8.2.6. Conclusione in merito all'esistenza di aiuti di Stato

- (100) In considerazione di quanto precede, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso a favore di Alitalia nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

9. LEGITTIMITÀ DELL'AIUTO

- (101) La Commissione osserva che il prestito del 2019 è stato concesso ad Alitalia senza alcuna notifica alla Commissione, in violazione dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE e dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto.
- (102) Pertanto, la Commissione conclude in via preliminare che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato illegale.

10. COMPATIBILITÀ DELL'AIUTO

- (103) Nella misura in cui il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, la Commissione deve valutare se l'aiuto possa essere dichiarato compatibile con il mercato interno.
- (104) Secondo la giurisprudenza costante della Corte, lo Stato membro che chiede di poter concedere aiuti in deroga alle norme del trattato è soggetto all'obbligo di collaborazione nei confronti della Commissione.
- (105) In forza di tale obbligo, è tenuto in particolare a fornire tutti gli elementi atti a consentire a detta istituzione di accertare che ricorrano le condizioni della deroga richiesta ⁽⁴⁷⁾. Invitata a presentare osservazioni sulla compatibilità del prestito del 2019, l'Italia ha dichiarato soltanto che la compatibilità del prestito del 2019 dovrebbe essere valutata nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del 2018, senza fornire ulteriori informazioni che consentano alla Commissione di valutare la compatibilità del prestito del 2019.
- (106) La Commissione ritiene che Alitalia soddisfi i criteri per essere considerata un'impresa in difficoltà ai sensi del punto 20, lettera c), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, in quanto Alitalia SAI e Cityliner erano già state dichiarate insolventi quando il prestito del 2019 è stato concesso (cfr. il punto (1)). Di conseguenza, la Commissione ha potuto effettuare una valutazione della compatibilità del prestito del 2019 soltanto come aiuto per il salvataggio e la ristrutturazione ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione poiché, in quanto impresa in difficoltà, Alitalia non può beneficiare di alcun altro tipo di aiuto di Stato (cfr. il punto 23 dei citati orientamenti). Detti orientamenti stabiliscono le norme e le condizioni da considerare ai fini della valutazione della compatibilità di aiuti per il salvataggio e la ristrutturazione a favore di imprese in difficoltà ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 3, lettera c), del TFUE.

⁽⁴⁵⁾ Sentenza del 17 settembre 1980, *Philip Morris Holland BV/Commissione*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, punto 11.

⁽⁴⁶⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/doc-3-relazione-az-trim-1-luglio-30-settembre-2018-omissis.pdf>

⁽⁴⁷⁾ Sentenza del 28 aprile 1993, *Repubblica italiana/Commissione*, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, punto 20.

- (107) Due tipi di aiuti definiti negli orientamenti sono pertinenti nella fattispecie, vale a dire gli aiuti per il salvataggio e gli aiuti per la ristrutturazione.
- (108) Ai sensi del punto 26 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio sono, per loro stessa natura, una forma di assistenza temporanea e reversibile. La loro finalità principale è consentire di mantenere in attività un'impresa in difficoltà per il tempo necessario a elaborare un piano di ristrutturazione o di liquidazione.
- (109) Ai sensi del punto 27 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per la ristrutturazione spesso comportano un'assistenza più permanente e devono ripristinare la redditività a lungo termine del beneficiario in base a un piano di ristrutturazione realistico, coerente e di ampia portata, consentendo, al contempo, un sufficiente contributo proprio e una condivisione degli oneri e limitando le potenziali distorsioni della concorrenza.
- (110) L'Italia non ha fornito alcun elemento che dimostri che il prestito concesso nel 2019 soddisfa i criteri degli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione previsti dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (111) Per essere considerati compatibili con gli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione devono soddisfare una serie di criteri cumulativi previsti al punto 3 degli orientamenti, e segnatamente: a) contributo al raggiungimento di un obiettivo ben definito di interesse comune; b) necessità dell'intervento statale; c) adeguatezza della misura di aiuto; d) effetto di incentivazione; e) proporzionalità dell'aiuto (aiuto limitato al minimo); f) prevenzione di effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra gli Stati membri; g) trasparenza dell'aiuto.
- (112) A norma del punto 39 di detti orientamenti: „Qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non sarà considerato compatibile con il mercato interno.”
- (113) A tale riguardo, con riferimento agli aiuti finalizzati sia al salvataggio sia alla ristrutturazione, spetta allo Stato membro in questione fornire gli elementi necessari per stabilire se l'aiuto possa essere considerato compatibile. In particolare, lo Stato membro deve individuare e definire un obiettivo di interesse comune in linea con le condizioni stabilite negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, dato che la valutazione del rispetto degli altri criteri dipende da tale obiettivo. La Commissione non può, di propria iniziativa, definire tale obiettivo in sostituzione di quello dello Stato membro qualora esso non vi provveda. Per quanto riguarda l'obiettivo di interesse comune, la Commissione osserva che l'Italia non ha fornito alcun elemento di prova che dimostri che il prestito del 2019 è stato concesso, come stabilito al punto 43 dei citati orientamenti „in quanto è volto a prevenire problemi di ordine sociale o a risolvere fallimenti del mercato ..., ripristinando la redditività a lungo termine dell'impresa ...”.
- (114) Accertare che l'aiuto persegua un obiettivo di comune interesse è una condizione preliminare essenziale per l'analisi di diversi altri criteri. Alla luce di quanto precede, a questo stadio della procedura, non si può dimostrare i) che l'intervento dello Stato era necessario per perseguire un obiettivo di comune interesse, ii) che l'aiuto era adeguato, iii) che l'effetto di incentivazione è stato soddisfatto, iv) che l'aiuto era limitato al minimo e che non vi sono stati effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra Stati membri.
- (115) Atteso che, come stabilito al punto 39 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non può essere considerato compatibile con il mercato interno, la Commissione, a questo stadio della procedura, conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non poteva essere considerato un aiuto per il salvataggio o un aiuto per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno a norma degli orientamenti.
- (116) Nonostante tale conclusione provvisoria, nei punti che seguono la Commissione valuta per completezza anche se il prestito concesso nel 2019 soddisfi altre condizioni stabilite dai citati orientamenti.

- (117) In primo luogo, conformemente ai punti 70 e 71 degli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti possono essere concessi alle imprese in difficoltà per una sola operazione di ristrutturazione. Pertanto, qualora siano trascorsi meno di 10 anni dall'erogazione precedente di un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione o di una misura temporanea di sostegno alla ristrutturazione oppure dalla fine del periodo di ristrutturazione o dalla cessazione dell'attuazione del piano di ristrutturazione - a seconda di cosa sia avvenuto per ultimo - la Commissione non autorizzerà altri aiuti (principio dell'aiuto „una tantum”).
- (118) Poiché è possibile che Alitalia abbia beneficiato di un aiuto per il salvataggio nel 2017 ⁽⁴⁸⁾ grazie ai prestiti concessi nel 2017, a questo stadio della procedura la Commissione nutre anche dubbi sul fatto che il principio dell'aiuto „una tantum” sia stato rispettato; se tale dubbio fosse confermato, il prestito concesso nel 2019 non potrebbe essere considerato un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno.
- (119) In secondo luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 come aiuto al salvataggio, la Commissione non dispone di alcun elemento di prova circa la proporzionalità dell'aiuto in quanto l'Italia non ha fornito dati sul fabbisogno di tesoreria di Alitalia e in tali circostanze la Commissione non è in grado di stabilire se il prestito del 2019 fosse il minimo necessario per mantenere Alitalia in attività per sei mesi.
- (120) In terzo luogo, per quanto riguarda gli aiuti per la ristrutturazione, le autorità italiane non hanno presentato alla Commissione né un piano di ristrutturazione finalizzato a ripristinare la redditività a lungo termine né un piano di liquidazione per la cessione delle attività di Alitalia e la successiva liquidazione della società entro un lasso di tempo ragionevole, come richiesto dal punto 55, lettera d), punti ii) e iii), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (121) In quarto luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 quale aiuto per la ristrutturazione, come stabilito al punto 61 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, l'importo e l'intensità dell'aiuto per la ristrutturazione devono essere limitati al minimo strettamente necessario per consentire la ristrutturazione, in funzione delle risorse finanziarie esistenti del beneficiario, dei suoi azionisti o del gruppo di cui fa parte. In particolare deve essere garantito un livello sufficiente di contributo proprio ai costi della ristrutturazione e la ripartizione degli oneri. L'Italia non ha fornito alcun elemento a comprova del fatto che un investitore o un gruppo di investitori avrebbe fornito di nuovo un simile contributo proprio che avrebbe dovuto corrispondere all'importo dell'aiuto (almeno all'importo del capitale dei prestiti) come richiesto dalla sezione 3.5.2.1 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (122) In quinto e ultimo luogo, ai sensi del punto 76 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, per limitare il più possibile gli effetti negativi sulle condizioni degli scambi, in modo che prevalgano gli effetti positivi, nel concedere aiuti per la ristrutturazione devono essere adottate misure volte a limitare distorsioni della concorrenza (le „misure di compensazione”). Le autorità italiane non hanno presentato alcuna misura di compensazione per evitare tali indebite distorsioni della concorrenza, quali una riduzione della capacità disponibile dei posti-km o la riduzione degli slot, come previsto dalla sezione 3.6.2 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (123) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione è giunta alla conclusione provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non soddisfa le condizioni stabilite dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

10.1. Conclusione in merito alla compatibilità dell'aiuto di Stato

- (124) Di conseguenza, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che vi sono seri dubbi circa la compatibilità del prestito concesso nel 2019 con il mercato interno e invita le autorità italiane e tutte le parti interessate a presentare osservazioni.

⁽⁴⁸⁾ L'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuto per il salvataggio dopo la sua concessione, tuttavia i prestiti del 2017 non sono stati restituiti dopo sei mesi né convertiti in aiuto per la ristrutturazione mediante l'invio di un piano di risanamento realizzabile come previsto dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

11. CONCLUSIONI

- (125) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, che è stato concesso in violazione dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto di cui dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, e che ci sono seri dubbi sulla sua compatibilità con il mercato interno.

La Commissione richiama l'attenzione dell'Italia sul fatto che l'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE ha effetto sospensivo, ricordando alle autorità italiane che l'articolo 16 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio stabilisce che ogni aiuto illegale può formare oggetto di recupero presso il beneficiario.

La Commissione comunica all'Italia che intende informare i terzi interessati attraverso la pubblicazione della presente lettera e di una sintesi significativa della stessa nella *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*. La Commissione informerà inoltre le parti interessate degli Stati EFTA firmatari dell'accordo SEE attraverso la pubblicazione di un avviso nel supplemento SEE della *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*, e informerà infine l'Autorità di vigilanza EFTA inviandole copia della presente. Le parti interessate saranno invitate a presentare osservazioni entro un mese dalla data della suddetta pubblicazione.

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)